

DOMOLJUB

ŠTEV. 43. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 43
V LJUBLJANI, DNE 22. OKTOBRA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Ali dovolj varčujemo?

Živimo v dobi gospodarske krize. Čuti jo kmet, ki ne more ničesar prodati po poštenu ceni, in čuti jo industrija, ki ne more spraviti svojega blaga na trg. Radi zadnjega pa jo čuti tudi delavec. Vedno več jih je, ki jim grozi brezposelnost. Ne bomo tu preiskovali vzrokov teh težkih gospodarskih razmer, le to naj pripomnimo, da se pojavljajo prav za prav po vsem svetu; v našem kraju v tej, v drugem v drugačni obliki. Kdo bo vzdržal v takem času? Kdor si je kaj prihranil v boljših časih in kdor zna svoje potrebe omejiti.

Varčevanje je znamenje prave izobrazbe.

Ni prijetno biti opominjevalec, vendar naj v teh časih »Domoljub« stori svojo dolžnost s tem, da opozori na potrebo še večjega varčevanja. Ni treba misliti, da je tak opomin naša iznajdba. 31. oktobra obhaja vsako leto posojilništvo po vseh naprednih deželah tako imenovani »dan varčevanja«. Ta dan posebno opozarjajo ljudstvo na potrebo, da hrani in zbira svoje prihranke v posojilnicah. Veliki napredni narodi namreč vedo, da je res izobražen, kulturni človek samo tisti, ki si zna urediti svoje razmere tako, da gleda v bodočnost. Divjak v srednji Afriki živi od danes na jutri, iz rok v usta. Kulturni človek pa preračuna, kaj nujno rabi, kaj more na drugi strani prihraniti za slabe čase, za bolezen, za starost. Zelo značilno je, da tisti narodi bolj varčujejo, pri katerih je kulturno življenje višje razvito. Ni torej kaka naša zamisel klic po varčevanju, ampak je to zahteva, ki jo pri Angležih, Francozih stavijo na vsakega človeka, ki hoče biti res prav izobražen.

Sicer pa lahko pogledamo pri nas doma, kako je. Navadno sta zapravljanje in surovost nerazdružljivo združena. Fantje, ki zapravljajo v gostilni in pijejo čez mero, postanejo pretepači v pohujškinje drugim in v žalost domačim. Dekleta, ki vržejo vsako paro za obleko in lišpanje — se prerade zavržejo, da ne rečemo hujšega. In koliko je zapravljevcu za domačo družino, kako trpe njegovi otroci tudi vemo iz vsakdanje skušnje.

Zato pravimo, da ni prave kulture brez razvitega čuta za varčevanje.

Gospodarska potreba.

Vsak, kdor varčuje, ve, da dela zase. Toda mi bi radi poudarili, da dela s tem tudi za druge, za ves narod. Velike stvari se dajo napraviti le z združenimi močmi. Danes, ko smo v denarnem gospodarstvu, se da graditi in ustanavljati na veliko, če je na razpolago denar. Za velike stvari je treba veliko denarja. Če hočemo napraviti vsaj kako novo podjetje — tako ali tako — rabimo denar, in če ga nimamo, si ga moramo izposoditi. Če ga ni doma, gremo na posodo v tujino. Potem plačujemo obresti tujcem. S tem postanemo od njih tudi odvisni. Naša podjetja potem niso več v resnici naša, ampak nas izrablja tujec po svoji mili volji. Če pa zberemo dovolj denarja doma, ostanejo potem tudi obresti doma. Podjetje potem res služi domači deželi. Vse to je mogoče le, če kot mravlje zbiramo male zneske pa jih združimo v mogočne tisočake in milijone. Zato je varčevanje naša skupna narodna potreba. Kdor varčuje in hrani, dela kot čebela. Tudi ona sebi oskrbi življenje, toda s svojo pridnostjo skrbi tudi za cel panj.

Delo posojilnic.

Naše posojilnice na deželi imajo marsikje zato v svojem napisu tudi sliko čebele. V posojilnico nosijo ljudje svoj denar, večje vsote, pa tudi najmanjše. Zato dobe primerne obresti. Denar iz posojilnic pa gre potem, da se pomaga tistim, ki so zašli v nesrečo, ki hočejo izboljšati svoje posestvo, prikupiti novo živino itd. Tako so naše posojilnice šola varčevanja. Veliko so naše zadruga s tem naredile dobrega, pa jih čaka še ogromno delo. Koliko denarja se zapravi še vedno po gostilnah, za nepotrebno in predrago obleko, za ničvredne stvari itd. In zapravijo ga mnogokrat ljudje, ki bi ga kdaj kasneje krvavo potrebovali.

Še več šole.

Zato pravimo, da je treba še in še vzbujati smisel za varčevanje. Otroci se morajo že na to navaditi, fantje in dekleta morajo to že znati. V kasnejših letih se teža kaj doseže. Zapravljevcu tako težko

spreobrneš kot pijanca. Kar se je naučil Janezek, to zna Janez. Starši, očetje in matere, naučite otroke varčevanja! Govorite jim večkrat o tem!

Doba omejevanja.

Govorili smo o naših hranilnicah in posojilnicah. Zeleli bi, da bi jih vsak slovenski človek dobro poznal in potem njih varčeval. Zlasti pa velja za slovenskega kmeta: Le če se bo oklenil svoje hranilnice in po njej zbiral svoje prihranke, bo zrastle njegov vpliv in njegova moč.

Poreče morda kdo: Sedaj, ko ne morem ničesar prodati, mi govorite o varčevanju. Kaj naj prihranim, če ni niti za vsakdanje potrebe? Prav v tej dobi bi torej radi zaklicali našemu kmetu: Kot se je treba naučiti varčevanja, se je treba naučiti tudi omejevanja, zmanjšanja vsakdanjih potreb. Vedimo dobro, da sedanje slabo gospodarsko stanje ne bo tako hitro minilo. S tem mora računati vsak pameten gospodar. Zato naj omeji pri svoji hiši in svojem gospodarstvu potrebe, ki bi šle kakorkoli čez dohodke. Težko tistemu, kdor se bo sedaj zadolžil za stvari, ki se pojedjo in popijejo ali izdajo za nepotrebno obleko.

Tudi v slabih časih velja klic: varčujmo! Posebej pa moramo dodati in poudariti še drugega: omejujmo svoje potrebe!

D. P.:

Svetovna agrarna kriza in naše kmetištvo.

Danes vlada po vsem svetu agrarna kriza. Kmetištvo vsega sveta se nahaja v težkem položaju. Radi tega trpe tudi ostale gospodarske panoge, tako da lahko kljub ugodnemu stanju v nekaterih državah govorimo o svetovni gospodarski krizi.

Najbolj viden znak agrarne krize je padanje cen poljedelskih proizvodov. Zaradi nizkih cen kmetijskih proizvodov je nastalo nesorazmerje med cenami industrijskih in kmetijskih izdelkov, kajti cene industrijskih izdelkov so se znižale v znatno manjši meri. To pomeni da se je

znižala kupna moč kmeta in tako kmet ne more kupovati onih količin industrijskih proizvodov, kakor je to bilo preje, ko so bile cene vsaj deloma ugodnejše za kmeta. Naravno je, da je s tem oškočevana tudi industrija, katere najboljši kupec je kmet. Krizo čuti tudi trgovina, posebno na deželi iz ravno istega razloga, zmanjšanje kmetov kupne moči.

To nesorazmerje se je opazilo že za časa dviganja dinarja, ko so na dvig dinarja padale v prvi vrsti cene kmetijskih proizvodov, dočim so se cene industrijskih izdelkov dobro držale. Ze tedaj se je ugotovilo, da so v primeri s predvojnimi cenami cene industrijskih izdelkov veliko bolj narastle kakor pa cene kmetijskih izdelkov. Posebno občutno pa je postalo to nesorazmerje preteklo leto in letos, ko so cene kmetijskih pridelkov padle na naravnost nemogočo nizko mejo. Kajti pri teh cenah agrarnih proizvodov ni kmetu več mogoče računati na dobičkanost svojega dela v hribovitih krajih, v industrijskih državah z močnim uvozom itd. V takih državah so skušali kmetijstvo usmeriti k onim panogam, ki so donšale dovolj dobička. Opuščali so proizvodnjo žita, hmelja itd. in poskušali so preiti k živinoreji in sadjarstvu.

Predno preidemo na preiskovanje vzrokov, ki so dovedli do padca cen kmetijskih proizvodov, je treba spregovoriti par besed o tem, kako so se mogle obdržati cene industrijskih proizvodov na razmeroma znatni višini. Predvsem moramo podčrtati veliki vpliv močnih prodajnih organizacij industrije, to je kartelov. Tudi v naši državi imamo celo vrsto kartelov, od katerih je velik del ozko zvezan s svetovnimi karteli iste stroke. Karteli drže cene vedno tako visoko, da omogočajo pri njih včlanjenemu industrijcu rentabilnost tudi, če ima razmeroma visoke proizvodne stroške. Kartelna cena se ne ravna po proizvodnih stroških onega industrijca, ki dela najceneje, ampak po stroških onega, ki dela za srednjo ceno, ali pa celo onega, ki dela za največjo ceno. Poleg tega je politika cen kartelov taka, da ostanejo cene proizvodov iste ali pa se znižajo v veliko manjši meri, kakor pa so se znižale n. pr. cene sirov in itd. Drug važen činitelj za vzdrževanje stalnih in visokih cen je vedno večja racionalizacija industrije. Industrija izkorišča vse najnovejše iznajdbe, ker ima na razpolago dosti več kapitala kakor kmetijstvo, natančneje nastajajo vedno večja podjetja s koncentracijo in opuščajo se podjetja, ki ne nesejo. Poleg tega pa industrija ni tako odvisna od podnebnih razmer, ki odločilno vplivajo na pridelok, pač pa je odvisna samo od povpraševanja za svojimi proizvodi. Industriji ni treba vsako leto naprej tako računati z vremenom kakor kmetu. Nadalje je lažje industrijcu takoj dvigniti ali zmanjšati proizvodnjo, ravnanje se po razmerah na trgu: če je povpraševanje manjše, lahko prej in z manjšimi stroški množino zniža, v slučaju večjega povpraševanja pa zviša, kakor pa kmet, ki ne more svojih pridelkov regulirati vsak dan, pač pa samo na daljšo dobo, največkrat na dobo enega leta. Industrijec

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Papež bo govoril po radiju vsemu svetu. V Vatikanskem mestu građe veliko radijsko postajo, ki se bliža dovršitvi. Kdaj bo postaja otvorena, še ni določeno. Listi poročajo, da bo sv. oče porabil važno priliko in ob otvoritvi po radiju govoril katoličanom vsega sveta.

s Novi mučeniki. Verski boji v Mehiki še niso povsem prenehali. V vasi San Carlos so bili farani zbrani pri službi božji. Nenadoma so pridri veri sovražni rokovenjači in cerkev zažgali. Ljudje so bežali ven, a na vratih so vsi popadali pod krogami nasprotnikov. 80 ljudi je dalo življenje za versko prepričanje.

Italija.

s Zakaj je Turatti odstopil. Fašistovski glavni tajnik Turatti je bil poleg Musolinija najvplivnejši fašist. O vzrokih so govorili in pisali to in ono. Pariška »Liberta« pa poroča iz Rima, da je vzrok Turattijevega odstopa njegov govor na fašistični skupščini v Neaplju, kjer je izjavil, da bodo morali fašisti mnogo žrtvovati, ker bo morala Italija z vojaško silo uveljaviti svoje pravice. Takoj po tej skupščini je moral Turatti podati ostavko. »Liberta« pravi dalje, da se še ne ve, zakaj je moral Turatti to povedati, ker trdijo eni, da je bil pijan, drugi, da je govoril po nalogu Mussolinija.

s Razno. Duhovnika Medana je povišana v župnik. Za prvega župnika je imenovan dosedanjí kúrat g. Josip Milanič. — V novi goriški deželni odbor so imenovani seveda sami Italijani, le za nadomestnega odbornika bo tudi Stefan pl. Premierstein, veleposestnik iz Jeličinega vrha pri Idriji. — Nova paroplovna družba se je ustanovila v Trstu. Lastniki so Madžari in imajo tri parnike, ki bodo pluli v Ameriko. Ravnateljstvo družbe je v Budimpešti. — V Srednji Kanomlji so otvorili novo ljudsko šolo. — V Sp. Idriji je umrl ugledni gostilničar in posestnik g. France Nagode. — V Ušniku je preminula 85-letna Marija Luznikova. — V Hruševju so pokopali 85-letnega Martina Brneta. Oženjen je bil dva-

se seveda boljše spozna na trgu, pozna razmere, je trgovsko izobražen, dočim ogromna večina kmetskega stanu ne zna ceniti pomena organizacije in trgovskega duha. Nadalje je število industrijcev majhno, dočim imamo kmetov ogromno število, ki ne poznajo trga, se dajo voditi od najrazličnejših vplivov in radi tega ni mogoče, da bi prišlo med njimi do sporazuma. Če pa pride, se ponavadi izkaže, da skupno vodstvo ne odgovarja potrebam tako dobro, kakor v organizaciji industrije, kjer so zbrani samo trgovci. Tako stoje industrijci svojim kupcem organizirani nasproti, na drugi strani pa vlada med kmeti, ki bi morali nastopati skupno, pomanjkanje čuta za skupnost. Zato je tudi kupcem lažje zbiti cene pri kmetu kakor pri organizirani industriji

(Dalje prih.)

krat. Vseh otrok je imel 19. — V Škrbini je umrla gospodinja Frančiška Cotičeva. — Ker ga je v trebuh udarilo oje, je umrl voznik Ivan Križmanov iz Vrhovelj. Je bil menda najlepši fant v vasi. — Gimnazijo v Tolminu bodo zaprli in mesto nje otvorili poljedelsko in gozdarsko šolo.

Čehoslovaška.

s Dr. Beneš je govoril. Zunanji minister dr. Beneš je podal v zunanjepolitičnem odboru čehoslovaškega parlamenta obširno in važno poročilo v zunanjepolitičnem položaju. Rekel je med drugim, da je svetovna vojna povzročila večjo revolucijo v političnem, socialnem, gospodarskem in npravnem pogledu kot tridesetletna vojna. Težke posledice svetovne vojne bodo odpravljene komaj v 25—30 letih. O posameznih državah se je dr. Beneš izjavil sledeče: Rusija je naprej v revoluciji, Italija je v nekem razvoju, ki še davno ni končan, Španija se bo drugače uredila, Nemčijo teži težka gospodarska kriza, na Poljskem traja že več let gibanje za spremembo ustave, Avstrija gre novim in resnim časom nasproti, Madžarsko ovirajo politične in ustavne težkoče, čeprav večalimanj zakrite pred evropsko javnostjo. Celó Anglija preživlja važno dobo socialnih političnih in gospodarskih potreb. Povsod je opaziti veliko borbo za diktaturo ali demokracijo. Resne nevarnosti sicer ni, vendar je na mestu največja pozornost in previdnost. Zlasti ne smejo izgubiti mirnih živcev volilni krogi.

Grčija.

s Balkanske države naj se med seboj ne vojskujejo. Ze zadnjič smo poročali o balkanski konferenci v grških Atenah. Omenimo naj še nekaj. Predsednik zborovanja Papanastasiu je predlagal, naj bi vse balkanske države sklenile zvezo po vzgledu nekdanje nemške zveze držav pred l. 1870. (Na dunajskem kongresu l. 1815 je 28 nemških kneževin in 4 svobodna mesta sklenilo medsebojno pomoč, če bi jih kdo napadel.) Obenem so se v Atenah obravnavali predlogi, naj se balkanske države med sabo ne vojskujejo in naj se zunanji ministri balkanskih držav vsako leto enkrat sestanejo. — Zbor balkanskih držav v Atenah daje najlepše upe, da pridemo slej ali prej tudi do zveze evropskih držav, ki edina more jamčiti dolgotrajni mir in z njim združen nemoten gospodarski dvig vse Evrope.

Drobne novice.

Več kot dva milijona dinarjev letne plače ima angleški ministrski predsednik. 108 tisoč oseb je bilo zaprtih v zadnjih 12 mesecih v ameriškem Washingtonu.

300 oseb se izseli približno mesečno iz Avstrije v Francijo.

Nad 3 milijone brezposelnih je sedaj v Nemčiji.

Petnajst milijard škode je napravil na sadnem drevju v Čehoslovaški hud mraz l. 1929.

Meščanska vojna divja v Braziliji. Poroča bolgarskega kralja po katoliškem obredu bo 25. okt. v italijanskem Assisiju. Vzel bo italijansko princezino Ivano.

Občni zbor Jugoslovanske Kmetijske zveze

★

Jugoslovanska Kmetijska zveza bo imela
leto svoj redni občni zbor v nedeljo, dne

**9. novem. ob 10. dopoldne
v dvorani hotela „Union“
v Ljubljani**

Dnevni red:

1. Današnje stanje kmetijskega gospodarstva. — Janez Brodar.
2. Delo in cilji Jugoslovanske kmetijske zveze. — Prof. Anton Sušnik.
3. Starostno zavarovanje kmetijskega ljudstva. — Dr. Miha Krek.
4. Živinsko zavarovanje. — Ravnatelj Fran Gabrovšek.
5. Volitev društvenega načelnika.
6. Volitev društvenega odbora.
7. Volitev društvenega vodstva.
8. Volitev dveh pregledovalcev računov.
9. Slučajnosti.

Vstop je dovoljen le proti izkaznici. Vabilo velja kot izkaznica.

Kmetje, pokažite svojo stanovsko zavest in pridite v obilnem številu. Noben član Kmetijske zveze ne sme ta dan ostati doma. To zborovanje mora biti mogočna manifestacija kmetijske sile in kmetijske skupnosti.

Polovična vožnja je dovoljena (odlok železniškega ministrstva od 11. okt. 1930 št. 19.086) in velja od 7. do 11. novembra za vse proge in vse vlake v dravski banovini razen Simplon orient ekspresa. Na odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto do Ljubljane; ki velja potem s potrdilom o udeležbi na obnem zboru za brezplačno vožnjo nazaj.

Kdor ne bo mogel biti doma pri svetli maši, se bo lahko udeležil iste v Ljubljani v frančiškanski cerkvi ob tričetrt na 10 dopoldne. — Tajništvo JKZ.

Tajništvo JKZ.

Glavna poljska vodilna komisija mnogo opozicijskega kandidature za državni zbor ni potrdila.

Policijske naprave je prišel proučevati v Evropo brat siamskega carja.

Hitlerjevo stranko v Nemčiji podpira denarno bivši nemški cesar Viljem.

Pozor! Pozor!

Nagrade v vrednosti po 50.000 dinarjev prinese

RADION

nagradna naloga
onim, ki
bodo rešili
nalogo

Pojdite takoj k svojemu
trgovcu, da Vam da karto
za sodelovanje pri nagrad-
ni nalogi in točne pogoje!

Poulično prodajo sadja in zelenjave so prepovedali v češkem Brnu.

Petstoletnico vseučilišča bodo te dni proslavili v romunskem Cluju.

Fašistovski listi zahtevajo, da se slovanska duhovščina v Primorju nadomesti z italijansko.

Prijazno piše o balkanski zvezi papežev uradni list. Fašisti se jeze.

60 oseb so zaprli v Romuniji, ker so špijoniirale za sovjetsko Rusijo.

Vlak s 1000 vojaki je zletel v prepad v Buenos Airesu v Ameriki.

Ruskemu boljševškemu diktatorju Stalinu se je baje omračil um.

18.000 inozemcev je stalno v Pragi, med njimi 1.090 jugoslovancev.

100 oseb so ruski boljševiki ustrelili v letošnjem septembru.

Za predsednika nemškega državnega zbora je bil izvoljen socialist Löbe.

Rusko boljševiško časopisje piše, da pomeni balkanska konferenca v Atenah zaroto proti Rusiji in — Italiji v korist Francije.

Zaroto proti maršalu Pilsudskemu so odkrili v poljski Varšavi.

140.000 kovinarjev je stopilo v stavko v Nemčiji.

S tira je skočil brzovlak Madrid-Vigo na Španskem. Vlakovodja ubit, 20 potnikov ranjenih.

Tri sovjetske bojne ladje so priplule v italijansko Messino.

150 članov indijskega kongresa je dal indijski podkralj zapreti. Obtoženi bodo veleizdaje.

Trije policisti so bili težko ranjeni v boju s stavkajočimi kovinarji v Berlinu.

Bivši bolgarski kralj Ferdinand se udeleži poroke sina Borisa.

Nemški državni zbor je odločen do 3. decembra.

Kaj za enega dobiš kovača?

Škatljo žigic, par cigar.

Kupiš zanj par srečk od služkinj,
pa si konja gospodar.

K A J J E N O V E G A

d 80letnico je praznovala oni dan Te-rezija Breznik, mati našega priznanega jezikoslovca g. dr. Antona Breznika. Bog jo živi še mnoga leta!

d Na lastno prošnjo je upokojen pred-sednik novomeškega okrožnega sodišča g. Fr. Polenšek.

d Umeščena sta bila dne 16. oktobra g. Matej Sušnik na župnijo Rovte nad Lo-gatcem in Anton Plešić na župnijo Prim-skovo pri Litiji.

d Težki operaciji se je podvrnil v bol-nici usmiljenih bratov v Kandiji šenčurski župnik g. Ivan Fieber. Operacijo je srečno prestal. Gospodu župniku želimo skorajš-nje popolno ozdravljenje.

d V Ljubljano je došel pretekli teden g. polkovnik Svabič. Njemu se imamo za-hvaliti, da niso po prevratu zasedli Ita-lijani tudi Ljubljano.

d Današnji številki je priložena dvoj-na številka »Novic v slikah«.

d Cenjene naročnike, ki imajo še kaj zastanka na naročnici in so prejeli te dni opomine s položnico, vljudno vabimo, naj takoj po prejemu te številke nakažejo dolžni znesek do konca tekoč. leta. Uprava mora zaključiti svoje račune in poravnati obveze nasproti tiskarni. Netočnost v pla-čevanju naročnine zelo ovira redne posle v upravi. Naročniki-zamudniki, storite svojo naročniško dolžnost!

d Sokolskih društev se ne sme kriti-zirati. 20. okt. je bil pred ljubljanskim so-diščem pogojno obsojen bivši kaplan v Borovnici g. Jos. Rozman na en teden za-pora in 300 Din globe, ker je prigovarjal staršem, mladini in bivšim »Orlom« naj ne vstopijo v »Sokola«. G. kaplan je v svojem pismenem zagovoru izjavil, da se kot du-hovnik in vzgojitelj mladine ni mogel stri-njati z načini vzgoje »Sokola« v Borovnici, ker se je tam vsila telovadba med službo božjo, ker so telovadili dečki in deklice skupaj, dečki le v spodnjih hlačah, deklice pa v telovadnih hlačah. Tudi odrasla de-kleta so telovadila v triko-hlačah skupno s fanti brez zadostnega nadzorstva. Te na-vedbe je potrdil tudi priča g. učitelj A. Mi-helič, odbornik borovniškega »Sokola«.

Sodišče zagovora g. kaplana ni priznalo in je bil kaznovan.

d 815 društev je po zadnjih podatkih v Ljubljani. Pa bo najbrže mnogo razpu-ščenih in črtanih, ker med njimi mnoga delujejo le še na uradnem spisu.

d Nevarnost plazov obstoja v občini Kotredež pri Zagorju. Razpoke na hribu so mestoma po en meter široke. Ogroženo je celo naselje Vorlek.

d 180 starih cekinov je izkopal iz zem-lje v Krkem Pavel Kogej, doma iz Idrije. Zlato ni veliko vredno, pač pa je starinski denar gotovo velike vrednosti za muzej.

d Konjsko smrkvost so ugotovili do-slej v treh slučajih in sicer po eden v ka-mniškem in kranjskem okraju in v ljub-ljanski okolici.

d Nove ceste in železnice. Ministr-stvo za javna dela je sporazumno z želez-niškim ministrstvom pred 2 meseci razpi-salo dela za nove ceste in železnice. Ta dela naj bi se izvršila v teku 10—15 let. Po razpisu bi se imele zgraditi naslednje proge: Veles — Prilep, Priština — Peč, Koršumljija — Priština, Bihač — Zrmanja, Priboj — Prijepolje, Belgrad — Pančevo, Št. Janž — Sevnica, Koprivnica — Va-raždin. Vse te proge so čisto kratke, a potrebne za zvezo med večjimi progami. Stroški za vse proge bi znašali eno mili-jardo in 170 milijonov dinarjev. Poleg teh prog je razpisanih še 450 km novih cest ter popravila za 325 km starih cest. Vse te ceste v južnih krajih države bi stale okrog 700 milijonov dinarjev. Pogoji za licitacijo so bili zelo strogi, ker je uprava hotela oddati dela le solidnim tvrdkam. Oglasilo se je mnogo ponudnikov. Danes so odprli in pregledali ponudbe. Javile so se velike inozemske tvrdke: iz Francije, Nemčije in Amerike. Za zgradbo železnic se je pri-glasilo osem skupin, sedem tujih in ena domača. Domača le za progo Št. Janž — Sevnica.

d Kdo sme prodajati poštne vrednot-nice. V sporazumu z monopolsko upravo je gradbeno ministrstvo odredilo, da smejo prodajati poštne vrednotnice samo oni, ki imajo dovoljenje za prodajo monopolskih predmetov (tobaka in kolkov). Ako že ne-trafikanti še nadalje prodajati poštne vrednotnice proti 2% provizije, si morajo najkasneje do 31. decembra poskrbeti do-voljenje za prodajo tobaka in kolkov ter to dovoljenje potem po pristojni poštni upravi predložiti ljubljanski poštni direk-ciji. Po omenjenem dnevu bodo vsem ne-trafikantom odvzete dosežne pravice za prodajo poštne vrednotnice.

d Kr. banska uprava dravske banovine, oddelek za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje 8 štipendij, ki jih na-merava podeliti mladim, ukaželnim obrt-nikom raznih strok, da jim omogoči spo-polnitev njihove strokovne izobrazbe. Ker pridejo zlasti inozemski zavodi v poštev, je potrebno znanje nemščine. Prošnjo, iz ko-jih se naj razvidi prošilčeva predizobrazba, njegovo premoženjsko stanje, zlasti pa po-

datki glede učnega zavoda, ki ga hoče obis-kovati, naj se vložijo pri podpisani kr. ban-ski upravi do najkasneje 25. oktobra 1930.

d Člani centralnega mlekarškega dru-štva v Ljubljani, kakor tudi ostali intere-senti se opozarjajo na predavanje o de-lavnih smernicah društva, kakor tudi o organizacijskih problemih našega mlekar-stva sploh, katero se vrši v nedeljo, dne 26. oktobra od 15.45 do 16.15 v Radiu Ljubljana. Predava društveni tajnik.

d Zrušila se je v Djakovem napol zgrajena frančiškanska cerkev sv. Antona. d Živahna zanimanja za jugoslovanska vina vlada v zadnjem času na nemških trgih, zlasti v Hamburgu.

d 1,571.000 stofov pšenice smo letos v septembru izvozili v Italijo, lani istega meseca 1,496.000 stofov.

d Eno milijardo dinarjev so dosegle vloge v državni poštni hranilnici.

d Samo 42 dnevnikov, a celih 200 tednikov izhaja sedaj v Jugoslaviji. — V ostalem je v Zagrebu 205, v Belgradu 179, v Ljubljani 140 časopisov itd.

d Dvanajst novih tajačkov je dobil državni svet v Belgradu. Zdjaj pojde nako-pičeno delo hitreje od rok.

d V Belgradu se je mudil te dni fran-coski minister za trgovino g. Flandin. Taki gospodje vedo povedati vedno kaj važ-nega.

d Da spoznajo potrebe ljudstva so bili zadnjič nekateri gospodje ministri v Južni Srbiji, zdaj pa pojdejo po istem opravku v Vojvodino.

d Samo državni jezik v železniškem prometu. Železniško ravnateljstvo v Subo-tici je odredilo, da uradniki in sploh uslužbenci pri železnici smejo v obveščanju s strankami govoriti samo državni jezik.

d Italijanski parnik, ki se je zaletel nedavno v našega »Karadžordža«, je na-pravil nad osem milijonov dinarjev škode. »Karadžordže« bo kmalu popravljen in bo bržčas še to leto začel z rednimi vožnjami.

d Naš parobrod »Kraljica Marija«, last Jugoslovanskega Lloydja je najlepši jugoslovanski parnik. Vozil bo dvakrat mesečno med Suškom in grškim Pirejem. Vzprejme lahko 420 potnikov.

d 6000 poljskih turistov je obiskalo letos Jugoslavijo. V zadnjih treh letih se je obisk iz Poljske potridesetoril.

d V ljubljanski bolnišnici je umrl gosp. Štefan Krhne, računski uradnik pri finanč-nem ravnateljstvu v Ljubljani in brat po-stojnskega dekana g. Franceta Krhneteta. — Naj v miru počiva!

d V visoki starosti 87 let je umrl v Trbovljah bivši nadučitelj g. Josip Mol.

d Umrl in zopet oživel gostilničar. V stari Ečki pri Velikem Bečkereku je te dni neki ondotni gostilničar umrl, vsaj lju-dje so mislili, da je. Zaspal je, pa se ni več prebudil. Zena ga je klicala, tresla. Vse zaman. Poklicala je ljudi, ki so ga ongavili, Štefan se ni ganil. Umrl je, pa je! In so ga preoblekli, umili, obrili, ga položili v krsto, za njim jokali, morda tudi molili, ga kropili in v krsto zabili. Čakali so le še na pogreb. Naenkrat se jim je zdelo, da v krsti nekaj poka. Poslušnili so in začutili tudi težko dihanje iz zaprte krste. Brž so jo odprli. Štefan je čudno gledal in povpraševal, kaj

Zobni atelje

BEVC JOŽKO

Ljubljana, Gosso mesto c. 4/L
(nasproti Kneza)

redno sprejema vsak dan
od 9 — 1/2 1. in od 2 — 1/2 2.
Na željo izven navedenih
ur.

Telefon 32-96 loco in in-
terurban.

pravzaprav se godi. Srečen je lahko, da ga niso živega zagreblili.

d **Trije neznanci** so prišli v soboto 18. oktobra v dnevno blagajno glavne carinarnice v Ljubljani in ustrelili blagajnika Gvozdena Panteliča. Denarja in vrednostnih papirjev do 1 in pol milijona dinarjev se niso dotaknili. Najbrže so banditom bila tla že prevročna, zato so hitro odkurili. Roparjev doslej še niso ugrabili.

d **Morilec carinika Panteliča?** 20. okt. zvečer sta dva orožnika pri Jezerskem zapazila tri sumljive osebe, po opisu slične morilecem Panteliča. Na poziv: »stojte, so vsi trije začeli streljati na orožnika. Oba sta bila ranjena. Že ranjena sta streljala za njimi. Eden je obležal na mestu mrtev, eden je bil ranjen, pa je v splošni zmedbi s tretjim pobegnil. Orožnika so težko ranjena prepeljali v bolnico.

d **Zvečer je zakuril peč** in zjutraj ga ni bilo več med živimi starčka Franceta Ključevška iz Lipe nad Škrlendrovcem pri St. Juriju pod Kumom. Iz peči je uhajal strupeni plin in starčka v postelji zazibal v smrtni senj.

d **Ker niso poznali umetnega dihanja.** Matija Bukač je nameraval za svojo rodbino zgraditi malo hišico, da bi jim vsaj za silo nudila streho. Ko sta skupaj z ženo delala pri hiši, se je mala poldrugetna hčerka Antonija igrala v dvorišču ter pri tem padla v neko jamo, ki jo je dež napolnil z vodo. Ko so nesrečni roditelji videli, kaj se je zgodilo, so brž potegnili otroka iz vode. Telesce je bilo še toplo, toda ker niso vedeli, kako naj dete zopet spravijo k življenju, je mala Antonija v nekaj minutah zaspala za vekomaj.

d **Z 21 m visokega stebra** je padel na zemljo v Zagrebu brivski pomočnik Leopold Cirinski, rojen v Čatežu pri Brežicah. Mladenec je splezal na drog in se z obema rokama oprijel žic, po katerih teče tok 30.000 voltov. Domnevajo, da je izvršil samoumor.

d **Štirje kubični metri materiala** so se zrušili na 26letnega hlapca Franceta Zupana, ko je kopal v Pečah pri Igu gruč. Je bil seveda na mestu mrtev.

d **Kmetska bitka na pokopališču.** Oni dan sta se na pokopališču pri nekem pogrebu v Barami pri Travniku v Bosni spoprijeli sovražni stranki. Začel se je boj na nož. Ko je bilo klanja konec, so ležali zaklani med grobovi trije kmetje, mnogo pa je bilo nevarno ranjenih.

d **Ker se na povelje ni hotel ustaviti** in je bežal, je neki stražnik v Zagrebu ustrelil nekega Boriča.

d **Obvisela je med dvema skalama.** Te dni je družina železniškega delavca Jerina Antona v Logatcu upravljala poljske pridelke. Od voza izprežene in spočite krave so zbežale daleč po polju ter se nato pričeale bosti. Močnejša krava je šibkejšo porinila v neko nezagrajeno odprtino v zemlji, kjer je obvisela med dvema skalama, kakor obešena za glavo. Krava je žalostno mukala, kakor bi prosila pomoči, toda ni je bilo mogoče rešiti žive, temveč so jo morali na mestu zaklati.

d **Ognjeni zublji so upepelili vsa poslopja** in vse premičnine posestnika Cafute iz Andrenskega vrha pri Mariboru. Zgorel

je tudi 20letni posestnikov sin Anton.

d **Celo vrsto kmečkih hiš je uničil požar** v Ivancu, malem podeželskem trgu blizu Zagreba. Nobeno poslopje ni bilo varovano.

d **Za 7400 Din tobaka** so odnesli neznanizumoviči trafikantu Francu Pavlincu v Velenju.

d **Bivši ravnatelj deške gimnazije** v Novem Sadu je bil nedavno obsojen zaradi večje poneverbe na dve leti ječe. Pridrženo sodišče mu je sedaj znižalo kazen na šest mesecev.

d **Vse pride nekoč na dan.** Vojin Jovanović, inspektor finančnega ministrstva v Belgradu, je še pred enim letom vzel iz zaupane mu blagajne 67.320 Din, ki jih je rabil, da poravnaja nekaj svojih dolgov. Mož je bil sicer dober uradnik, tovariši so ga poznali kot vedrega in zadovoljnega človeka. Zdaj je bil Jovanović nenadoma upokojen in blagajno je bilo treba prepustiti nasledniku. Manjkajočega zneska ni imel z ničemer pokriti, zbal se je kazni in vseh posledic. Šel je na Kalimegdan in se tamkaj ustrelil iz samokresa. Se predno pa so prišli reševalci z rešilne postaje, se je Jovanović zavedel ter čisto mirno izjavil: »Na, še nisem mrtev.« potem je vse povedal, zakaj je hotel v smrt. Pri njem so našli dve poslovilni pismi, eno bolnišnici, drugo ženo in otrokom. V pismu naroča ženi, naj plača nekaj njegovih dolgov, toda vsi upniki so prečrtani ter je naknadno mož ob robu zapisal: »Ne velja. Ne plačaj nič!« V drugem pismu, naslovljenem na bolnišnico, prosi Jovanović zdravnika, naj ga nikar ne raztelesijo. No, zdaj ga res ne bodo, ker se mu ni posrečilo umreti.

d **Urejena prebava in zdrava kri** se doseže z dnevno uporabo pol čaše naravne »Franz-Josef« grenčice. Strokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalijo »Franz-Josef« vodo, ker pospešuje delovanje želodca in črevesa, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolča in sečnice, poživlja izmenjavno snovi in osvežuje kri. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

d **Voščene oltarne sveče** vseh vrst, zvitke, sveče za božična drevesca, nagrobne lučice, sveče za hišno rabo, kadilo itd. priporoča svečarna »Pax«, Ljubljana, Celovška cesta št. 4.

d **Nagrobne spomenike** najceneje in v najnovejših oblikah dobite pri kamnoseško-kiparskem podjetju Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

★ Gospa, ne sodite po trenutnem učinku. Navidezni uspeh ne pomeni nič, tudi pri pranju ne. Pravilno se pere samo z milom in to osobito s prvim terpentinovim milom Gazela.

TABOR KATOLIŠKE AKCIJE

bo v nedeljo, 26. t. m. — na praznik Kristusa Kralja v Cerkljah ob Krki za vse župnije ob Krki. — Ob 10 bo sv. maša z govorom vseučiliškega profesorja — prelata dr. Slaviča. Po sv. maši bo tabor pred cerkvijo (v slučaju slabega vremena pa v dvorani), na katerem govorita: bivši predsednik — odvetnik dr. Marko Natlačen in ravnatelj Zadrugne zveze dr. Joža Basaj. — Vabljeni zlasti vsi fantje in možje, a dobrodošli tudi drugi!

Novice iz Belgrada.

Poljedelsko ministristvo je izdalo odredbo in dovolilo potrebne vsote

za nabavo semer ke pšenice,

ki se bo razdeljevala v vseh krajih naše države.

Isto ministristvo je izgotovilo pravilnik, glasom katerega

so vse osnovne šole obvezne postaviti čebelnjake,

ki bodo vsebovali pet do deset panjev. Ti čebelnjaki naj služijo v prvi vrsti za nazorni pouk o čebelarstvu in imajo namen, da pospešujejo čebelarstvo v naši državi. Zadevni krediti za vpustavo čebelnjakov in nabavo panjev so že pripravljeni.

Minister za gozdove je predpisal

pravilnik o plovbi s splavi.

K seji se je sestal ozi dan tudi Vrhovni zakonodajni svet in je končno veljavno dodelal in sprejel

zakon o zdravnikih.

Dne 16. oktobra se je zopet vršila

seja ministrskega sveta,

na kateri so gg. ministri podali poročila o razmerah in potrebah v krajih, ki so jih bili pravkar prepotovali. Sklenili so med drugim popraviti novi zakon o gozdovih in olajšave pri odplačevanju dolžnih zaostankov na davkih.

Radio.

Radio-program od 23. do 30. oktobra.

Vsak delavnik 12.15: Plošče, 12.45: Dnevne vesti, 13.00: Ca, splošne, borza, 17.30: Popoldanski koncert, okrog 22.00: Novice, napoved za prihodnji dan. Četrtek, 23. oktobra: 17.30: Otroška ura, 18.00: Kuharjev šramel kvartet, 19.00: Srbohrvaščina, 19.30: Geografija domače zemlje, 20.00: Vzgoja otrok, 20.30: Gosp. Stanko igra na harmoniko, 21.00: Prenos iz Prage, 22.15: Gosp. Stanko igra na harmoniko. — Petek, 24. oktobra: 19.00: Francosčina, 19.30: Gospodinjska ura, 20.00: Sportna ura, 20.30: II. sonatni večer (prof. Jeraj, violino, Dr. Svara, klavir), 21.30: Plošče. — Sobota, 25. oktobra: 18.00: Jamski grad Luka in grad Zalog, 18.30: Plošče, 19.00: Angleščina, 19.30: Aktualna ura, 20.00: Prenos iz Beograda. — Nedelja, 26. oktobra: 9.30: Prenos cerkvene glasbe, 10.00: Versko predavanje, 10.20: Kmetijska ura, 11.00: Duet: Jože Gostič in Roman Petrovič, Radio-orkester, 12.00: Tedenski pregled, 15.00: Pogovor s prijateljico vrta, 15.30: Plošče, 15.45: Centralno mlekarsko društvo v Ljubljani, 16.15: Julij Cezar, drama (Ljudski oder), 19.30: Prenos iz Brna: »Knez Igor«, opera. — Ponedeljek, 27. oktobra: 18.30: Italijanshina, 19.00: Poljsčina, 19.30: Higijenska razstava v Dresdenu, 20.00: Prenos iz Prage. — Torek, 28. oktobra: 18.30: O napredku tehnike, 19.00: Prenos iz Prage, opera. — Sreda, 29. oktobra: Opoldanski program odpade, 18.30: Plošče, 19.00: Rusščina, 19.30: Literarna ura, 20.00: Zabavno čtivo, 20.30: Jugoslovanski večer, prenos iz Zagreba.

Zase je tudi potreboval.

Poročevalec: »Torej pravite, da ste dvajset let delali, 8 otrok vzredili in samo osem goldinarjev na teden zaslužili?

Delavec: »Pst, ne tako glasno gospod, ona misli, da sem jih zaslužil samo po sedem.

PODOMOVINI

Misijon jugoslovanskih izseljencev. (Holandija.)

V dneh od 27. oktobra do 2. novembra se bo vršil sv. misijon v treh največjih kolonijah, kjer prebivajo naši rojaki in sicer: v Brunssumu, Eygelshoven in Heerlerheide; od 2. do 9. novembra pa se bo vršil v Lutterade. To bo prvi misijon naših izseljencev v Holandiji, zato se ga ljudstvo tudi zelo veseli. — Nič ni čudnega, če je v hladni tujini pod vplivom raznih socialnih nepravil in ob peklenski zlobi sveta ozve se, kar je materina beseda in domača cerkev vsadila našemu dobremu narodu najbolj globoko v srce. Sv. vero poživeti, ogreti ljudstvo v veri očetov — to bo namen misijonskih dni. — Sv. misijon bodo vodili poleg stalnega izseljenškega duhovnika Holandije še gg. Al. Pohar, superior misijonske hiše v Celju, p. R. Pate družbe Jezusove iz Louvaina (Belgija) in g. A. Hafner, slovenski izseljenški duhovnik iz Francije. Ko bo zaključen sv. misijon v vseh imenovanih kolonijah, se zbere naš narod dne 9. novembra v središču delavskega revirja v Heerleu, kjer se bo posvetil presv. Srcu Jezusovemu. Leti dan se bo vršilo potem katoliško zborovanje, katerega se bodo udeležili tudi holandski duhovniki in zastopniki holandskih katoliških društev. Bog daj svoj blagoslov! Da bo misijon obrodil sad, se pričakuje gg. misijonarji in naši izseljenci svojcem v domovini v pobožen spomin v molitvi.

Slovo. (Sromlje.)

Že 37 let nismo imeli v naši župniji takega ali podobnega dogodka, kot 12. oktobra, ko nas je zapustil naš g. župnik Josip Pečnak in odšel na župnijo Sv. Jurij ob Taboru. Le neradi smo se sprijaznili s to novico, ker smo ga vsi čislali in je bil splošno priljubljen. Njegova gorečnost je presejala velikost naše župnije, zato si je zaželel večjega apostolskega polja. Po prihodu našega župnika leta 1919 se je cela župnija poživila. Z največjo poštrevnostjo se je lotil dela. Takoj je ustanovil fantovsko in dekliško Marijino družbo. Naslednje leto, leta 1920, se je ustanovilo izobraževalno društvo, katerega knjižnica šteje danes nad 500 knjig. Najlepše je daroval g. župnik. Ker je bilo predstojništvo III. reda oddaljeno dve uri, se je ustanovila podružnica v naši župniji, radi česar je število članov precej naraslo. Pred par leti je bila popolnoma prenovljena župna cerkev in župnišče, letos še podružnica sv. Janeza Nepomuka. Nabavili so se pri obeh cerkvah novi zvonovi. Ker je bila cerkevna obleka: plašči, oltarni prtji itd., zelo slaba, je dal vse obnoviti, enako tudi vse druge cerkvene potreščine. — Vič, g. župnik! Nismo se Vam mogli ob slovesu dostojno zahvaliti, kajti beseda nam je vsem zastala v grlu. Zdelo se nam je, da se nam dobri oče poslavlja v daljno Ameriko. Čutimo dolžnost, da se Vam javno zahvalimo za vse. Zatrjujemo Vam, da se Vas bomo vedno hvaležno spominjali. Želimo Vam mnogo milosti in blagoslova v Vašem novem delokrogu! — Župljanom Sv. Jurija pa čestitamo, da so dobili tako dobrega dušnega pastirja.

Novega župnika imamo.

Dražgoše.

Dne 16. oktobra je bil za vse Dražgoše velik praznik. Pol leta in več nismo imeli stalnega duhovnika v fari. Krekov prijatelj župnik A. Pfajfar, čigar prijaznost in gostoljubnost je slovela daleč naokrog, nam je po 24 letnem pastirjevanju zbolel in odšel na zdravljenje v Železnike. Ker se je bolezen le vlekla, je stopil v zasluzeni pokoj. Pol leta smo upali in se bali, ali bomo dobili kmalu novega duhovnika in župnika ali ne. In glej, kar nenkrat je stopil pred nas veliki praznik njegovega prihoda. Steli smo si v dolžnost, da ga po svojih močeh kar najlepše sprejmemo. Domala vsa župnija se je s šolsko mladino vred zbrala k pozdravu novega župnika. Občinski zastopniki in ključarji so ga pozdravili že na Češnjici; v Dražgošah pa ga je v imenu faranov kot član cerkvenega odbora in

kot predsednik v imenu prosvetnega društva pozdravil najprej g. Frankež Peter; pozdravila ga je posebej za nagovorom in šopkom dekliška Marijina družba, šolka upraviteljica Al. Jeglič za šolo in v imenu o. c. deklica. Novi župnik g. Franc Hiti s Turjaka se je zahvalil za pozdrave in izrazil upanje, da bodo v tej ljubezni do svojega dušnega pastirja vztrajali, zlasti se je zavzel za mladino, ki mu je bila po njegovih izjavah vedno najbolj pri srcu. Dolg sprevod je spremljal skozi mogočne slavoloke gospoda v župno cerkev, kjer je bil blagoslov v Najsvetejšim. Veselje vse fare kar prekipeva in se izraža v hvaležnosti prevzvišenemu gospodu škofu, da nam je poslal tako hitro novega dušnega pastirja. Na dolgo in uspešno ter blagoslova polno delo med nami!

Smrtna kosa.

(Zgornje Duplje pri Trzinu.)

V nedeljo 12. oktobra smo ob izredno veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev spremlili k večnemu počitku 63 letnega posestnika Matevža Rozmana. Pokojni je bil dober oče in skrben gospodar in tudi svojim sovaščanom je v vsaki potrebi priskočil na pomoč, bodisi z dejanjem, bodisi z dobrim svetom. Bil je tudi delaven član gasilskega društva, zato ga je na njegovi zadnji poti spremlilo tudi celokupno gasilstvo. Tukajšnji pevski zbor pa mu je zapel ganljivo žalostinko, ob kateri se je rosilo sleherno oko.

Padlim vojakom.

(Cerklje pri Kranju.)

Po dolgem času bomo dne 26. t. m. odkrili spomenik v svetovni vojni padlim vojakom. Ker so vasi Sp. Brnik, Lahovec in Zalog same postavile spomenik, ga postavijo druge vasi skupaj. Spomenik je delo g. kamnoseka Tomana v Ljubljani. Stal bo na pročelju župne cerkve v Cerkljah. Spodaj bo en meter cementnega podstavka, na tem 150 cm visoka in 110 cm široka plošča, okrog okvir iz kraskega marmorja, v okvirju so slike padlih, na vrhu križ, okoli lavorjev venec, ob straneh palme. Kdor bi ga rad videl, naj pride pogledat v nedeljo, 26. t. m. po litanijah, ko bo odkritje.

Smrtna kosa. — Razno.

(Šinkov turn.)

Na naglo je umrl dne 18. okt. posestnik Bržant Tomaž. Ko se je vračal pozno v noč domov, je zašel v tolmun, poln vode. Iz vode sta ga potegnili njegov sin in hčerka, že vsega onemoglega. Sam ni mogel iz vode, ker je na njem ležal konj. Dva dni je še živel, potem je umrl vseh zunaj pljuč. Bil je dolgotrajen naročnik »Domoljuba«. S 1. nov. se odpravi kmetijsko-nadaljevalna šola. Naj bi se jo udeležili vsi fantje. Gasilno društvo je dne 12. okt. poskušalo motorno brizgalno iz Strojnih tovarn v Ljubljani; bila jim je prav všeč, ker odgovarja našim zahtevam. Gasilno društvo priredi prihodnji mesec igro: Mlinar in njegova hči v novi šolski dvorani.

Igra.

(Jesenice.)

»Dramski odsek« Krekovega prosvetnega društva na Jesenicah je z velikim uspehom uprizoril vlezanimivo burko v treh dejanjih s petjem in spremljavo orkestra »Radikalna kura«. Da bo mogoče tudi okoličanom ogledati si to zares zabavno dramsko prireditev, se ista ponovi v nedeljo, dne 26. oktobra ob pol treh popoldne, takoj po prihodu vlakov. Zato pa v nedeljo vsi na Jesenice v Krekov dom, Kranjskogorci, Dovžani, Mojstrančani, Bohinjci, Gorjanci, Blejci, Dobravci, Brezničani, Radovljčani itd. itd. Predstava bo končana do časa takaj, da se z večernimi vlaki lahko vsi zopet vrnete.

Novice.

(Križe pri Trzinu.)

Prosvetno društvo je priredilo zanimivo igro »Utopljenec« katera se je igrala v nedeljo, 19. t. m. v stari šoli v Križah. V nedeljo se je vršila tudi skupščina konsumnega društva. S pretečenim tednom smo začeli prodajati vsakdanjega »Slovenca« v konsumu, dobi se vsak dan, številka stane samo 1 dinar, v nedeljah in praznikih se bode pa do-

Čitajte in prepričajte se!

Oglejte si, pred nakupom, brez obveznosti veliko zalogo:

svilnatega, volnenega, črnega, rujavega, gladekega in rožastega pliša. Svilnatega, volnenega zameta, veloura, ripsa, suzna za mantelje pri

„Češniku“, Ljubljana

Štritarjeva, Lingarjeva ulica

Poštenost mojega podjetja je obče znana

stavljaj kakor po navadi na dom. Ker je »Slovenec« najboljši slovenski list obenem pa najcenejši dnevnik zatorej se ga oprimiti in sezite po njem. — Lov občine Križe gre sedaj na javno dražbo in sicer se oddaja dne 20. novembra na uradnem dnevu v Trzinu. Prvi pritožnik je uspel ko je zahteval da naj gre lov na dražbo, drugi pritožnik, ki se je pritožil proti sklepu banske uprave na ministrstvo je pogorel. Sedaj bo možno, da bo občina več dobila za občinski lov. — Letošnje leto je bila tu pri nas precej živa stavbna sezona. Naredilo se je do sedaj že šest novih hiš. G. Zaplotnik Franc si je komaj pet do šest let staro hišo letos temeljito preuredil in na koncih prizidal. V tem tednu prične graditi enonadstropno hišo g. Fr. Zupan iz Križev. Namerava jo porabiti za tujski promet in letoviščarje. Kraj kjer bo stala nova zgradba je res zelo prikladen in pripraven vsled lepe lege in zraven stoječega gozda.

Komu v korist?

(Iz Savelj.)

Od zanesljivih oseb smo v zadnjem času izvedeli, kar potrjuje tudi »Jutrov« dopisnik, da se je meseca julija vršil izredni občni zbor Strojne zadruge v Savljah, na katerem se je izključilo sedem članov. Kako je bil sklican občni zbor, ne vemo; vemo le toliko, da za sklicanje niso vedeli in še danes ne vedo večina posestnikov zadrugnikov Savelj in Kleč. Ali je bil sklep, da se izključijo člani, ter, da niso o tem sklepali vsi zadrugniki, za zadrugo koristen in potreben ali poguben, o tem bo pokazala prihodnost. Mi trdimo, da je bil ta sklep za zadrugo zelo, zelo škodljiv, kajti če tudi je občni zbor potrdil izključitev, se zelo motijo tisti, ki menijo in pišejo, da je »igra izgubljena«. Izključenci nimajo volje in namena se »igrati«, ampak zahtevajo samo pravico, ki je na njihovi strani, ter jim jo noben sklep načelstva in občnega zbora ne bo mogel odvzeti. — Kam bo privelo »Strojno zadrugo« v Savljah samovolja par ljudi, o tem se danes niti ne sanja onim, ki niso hoteli popraviti, kar so zagrešili napram sedmim članom. — Ign. Š-lj.

Slovo

(Šmarje)

Vsi smo bili veseli, ko je prišel v našo župnijo g. kaplan dr. V. Fajdiga. In nismo se varali. Gospod se je znal do dobra vživeti v dušo našega ljudstva. Delati je pričel vsepovsod. V društvu so se vrstile lepe predstave, predavanja in prireditve. Knjižnica se je na novo urenila. Sredi vasi stoji lepa kapelica, v nji nov, krasen kip Marijin obdan od električnih luči. Tudi to je delo našega g. kaplana. In še nešteto drugega. Ravno smo delali načrte za zimsko delo po organizacijah, ko pride žalostna vest, da nas g. doktor zapusti. Celi fari je bilo hudo. Vsi se mu za njegovo delo zahvalujemo in mu želimo na novem mestu obilo božjega blagoslova. — Francelj.

Red naj se napravi! (Črmošnjice pri Semiču.)

Zo pred meseci smo priobčili članek v Domoljubu o naših razmerah v Črmošnjicah. Omenili smo poleg drugega, kako potreben nam je organist, obenem tudi kot občinski tajnik, toda bil je pri nas le dobrih par mesecev. Potem je moral kar nenkrat oditi; odstranili so ga občinski močje, ne vemo zakaj in na kak način. Organist nam je potreben, kakor je zdaj že v vsaki drugi tudi najmaršalski fari. Večini faranom se to ne zdi

prav, ampak zahtevajo petje in orgljanje pri službi božji. Ako je morda nekaterim nobel gospodom in možem od občine na polni cerkev in zoperno petje in orgljanje v njej, naj vedo da večini faranov to ni prav, ker plačuje cela fara davke občini. Zato nužno zahtevamo: Naj se organistovska služba takoj razpiše, naj nastopi takoj organist in primerno plača sporazumno z župnim uradom! Naj gledajo merodajni faktorji tudi na to, da se bodo gostilne, katerih je vse polno okrog cerkve, med službo božjo zapirale, in da se ne bo med službo božjo v občini uradovalo, da bodo tako imeli vsi priliko udeležiti se službe božje, če bodo hoteli.

Nov zvon.

(Sv. Ožbalt nad šk. Loko.)

Svečano in veselo razpoloženje je vladalo v nedeljo pri Sv. Ožbaltu nad škofjo Loko. Iz cerkvenih lin se je namreč oglasil novi veliki zvon. Dobili so četrti zvon, delo Strojnih tovarn in livarn. Tehta 1490 kg, ugašen je na Cis ter posvečen sv. Ožbaltu in Mariji Snežni. Njegov glas se lepo ujema z drugimi tremi. Da se je oglasil danes naš veliki zvon, ima največ zaslug gospod Janez Bernik, posestnik in ključar ter občinski odbornik. Želimo, da bi novi zvon spremljal našega kmetiča na vseh njegovih poteh in pri vsakem delu spominjal na Njega, ki daje rast rastlinam in življenje ljudem.

NAZNANILA.

n Šmartno pri Litiji. V nedeljo 26. oktobra odpravi Katoliško prosvetno društvo igralno sezono z igro »Rekat«. Vsečina igre je lepa in so jo z uspehom igrali že na drugih odrih. Zato pričakujemo številne udeležbe.

n Teharsko prosvetno društvo odpravi svojo sezono z vojno dramo »Stilmonski župan«, katero vpripori dne 25. oktobra ob 8. zvečer, in v nedeljo dne 25. oktobra ob 3. popoldne v dvorani kapljanje na Teharjih. Ker je igra lepa in zanimiva, Vas vabimo v obilnem številu. Odbor.

n Krško ob Savi. V nedeljo, 26. t. m. vpripori ob pol 4 popoldne v društveni dvorani cerkvene hiše tuk. prosvetno društvo petdejsko A. Medvedovo žaloigro: »Črnašček«. K obilni udeležbi vabljeni domačini in sosedje. — Društveni odbor.

J. V.:

Novi kazenski zakon.

(Nadaljevanje.)

Zastaranje.

Kolikrat beremo v časopisih, da je bilo kje storjeno kako kaznivo dejanje, n. pr. da je bilo pokradeno, a o storilcih ni nobenega sledu. Po najskrbnejšem prizadevanju se ne posreči, najti ga. Drugič zopet nekdo, ki je sicer poznan, učini kaznivo dejanje, nato pa pobegne neznanokam. Včasih pa se najde pravi storilec, vendar se mu kaznivo dejanje ne more dokazati in pride do oprostitve. V vseh takih slučajih se kazni ne more izvršiti. Zgodí se pa, pa po mnogih letih dejanje vendarle pride na dan oz. pride na dan storilčeva krivda. Kaj zdaj? Naj se tak storilec tudi zdaj še kaznuje? Morda se je storilec med tem že poboljšal in živi kot soliden, obče spoštovan človek. Okolica je že davno pozabila storjeni zločin, zahteva pravičnega kaznovanja se je že poglobila; tudi ni več pravih dokazov za to dejanje, spomin je obledel, priče so pomrle ali pa odšle v daljne kraje. Tudi škoda, ki je bila s tem dejanjem učinjena, je že pozabljena, sama po sebi poravnana — morda jo je storilec, če je dober kristjan, po svoji možnosti na kakršenkoli način povrnil, da oškodovanec niti ni vedel, kdaj in kako ali vsaj ne, kdo jo je povrnil (n. pr. potom spovednika). Storilec sam pa se je v svoji duši skesal dejanja in živi odslej počeno kot socialno dober človek. Že samo ti razlogi poleg mnogih drugih govore za to, da naj se pregon po preteku gotovega časa ne iz-

vrši, da se pusti storilec v miru, saj on sedaj tudi ni več družbi nevaren človek, če pa čisto počeno živi. Kar ima na vesti, naj opravi z Bogom. V tem slučaju pravimo, da kaznivo dejanje zastara.

Naš kazenski zakon priznava zastaranje; deli ga pa v dve vrsti: zastaranje kaznen-pregona in zastaranje kazni ali kot pravi zakon: zastaranje pravice države do preganjanja kazn. dejanj in zastaranje pravice države do izvršitve kazni.

Zastaranje preganjalne pravice obstoji v tem, da se kazn. dejanje po določenem času ne sme več preganjati po državnih organih; storilec se ne sme niti prijeti niti obtožiti, temveč se pusti v miru kot da kazn. dejanja sploh ni storil. Zastarna doba začne teči od dne, ko je bilo kazn. dejanje storjeno. Zastaranje pa se more tudi prekiniti; to se zgodi, če v dobri, v kateri teče zastarna rok, podvzame sodišče kakršnokoli sodno dejanje, katero se nanaša na prav dotično kazn. dejanje; tako n. pr. če se povabi obdolženec na zaslišanje ali če se pripre ali zapre v preiskovalni zapor, če se izda za obdolžencem tiralica itd. To prekinjenje ima za posledico, da se doba, ki je pretekla od tega časa, ne šteje v zastarno dobo. Če pa je dotično sodno dejanje bilo brez uspeha, pa zastarna doba začne teči znova od tega časa dalje.

Zastaranje pravice izvršitve kazni pa obstoji v tem, da se kazni ne izvrši, če preteče od dne, ko je izrečena pravomočna obsodba, določen čas (n. pr. da kot obsojenec ali pa že poprej pobegne, pa ga sodišče obsodi v odsotnosti. Pa tudi to zastaranje more biti prekinjeno; prekine se s

41

RAZNO

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

»Saj vendar ta basen ni tako težka!« sem mu rekel.

»Oh, pač! Nasprotno, zelo težka je.«

»Zdela se mi je prav lahka in ko jo je Tvoja mati brala, se mi zdi, da sem si jo zapomnil.«

Jel sem se smehljati z izrazom dvoma.

»Ali hočeš, da Ti jo povem.«

»Zakaj, saj to ni mogoče!«

»Kaj pa še, nikakor ni nemogoče; ali hočeš, da poizkusim? Vzemí knjigo!«

Zopet je prijel za knjigo, jaz pa sem pričel pripovedovati basen na pamet.

»Kako, Ti jo že poznaš!« je vzkliknil.

»Ne prav dobro sicer, toda sedaj mislim, da jo bom povedal brez napake.«

»Kaj si vendar storil, da si se jo naučil?«

»Poslušal sem Tvojo mater, ko jo je čitala, pa poslušal sem jo pazljivo, ne da bi gledal, kaj se vrši krog nas.«

Zardel je in povesil oči; potem je rekel po kratkem premoru osramočen:

»Razumem, kako si poslušal in skušal bom poslušati kakor Ti; toda kako si vendar napravil, da si obdržal v spominu vse te besede, ki se meni kar mešajo po glavi?«

»Kako sem napravil? Še sam nisem vedel, zakaj o tem nisem premišljeval; vendar sem mu skušal razložiti njegovo vprašanje po kratkem premisleku.

»Zakaj pa gre v tej basni?« sem vprašal. Za ovco. Pričenjam torej misliti na ovce. Potem mislim na to, kaj delajo: »Ovce so bile na varnem v svojem ograjenem pašniku.« Kar vidim, kako leže in spē ovce v svojem prostoru zakaj na varnem so, in ker sem jih videl, jih več ne pozabim.

»Dobro,« je rekel, tudi jaz jih vidim: »Ovce so bile na varnem v svojem ograjenem pašniku.« Vidim bele in črne; vidim ovce in jagnjeta. Vidim celo ograjeni prostor: narejen je iz lesa.

»Torej jih ne boš več pozabil?«

»Oj ne!

»Kdo pa čuva običajno ovce?«

»Psi.«

»Pa kaj delajo psi, kadar jim ni treba čuvati ovce, ker so na varnem?«

»Nobenega dela nimajo.«

»Torej lahko spijo —:« mi pravimo torej: »psi so spali.«

»Tako je, to je prav lahko.«

»Kaj ne, da je to prav lahko? Preidemo sedaj na drugo stvar. Kdo že čuva ovce razen psov?«

»Pastir.«

»Če so ovce na varnem, nima pastir nobenega dela, kako torej lahko porabi svoj čas?«

»Da igra na flavto.«

»Da.«

»Kje pa je?«

»V senci košatega brestja.«

»Ali je sam?«

»Ne, v družbi je sosednih pastirjev.«

»Če torej vidiš ovce, ograjeni pašnik, pse in pastirja, ali ne moreš povedati brez napake pričetek basni?«

»Mislim, da.«

tem, če se obsojenec prime zaradi izvršitve kazni na prostosti, na katero je bil obsojen (ne pa, če je bil prijet n. pr. radi zaslišanja nekega drugega kazn. dejanja). Če pa je bil obsojen na denarno kazen, pa se prekine zastaranje z vsakim dejanjem izvrševalnega oblastva, katero je naperjeno na izvršitev denarne kazni (n. pr. poziv sodišča na plačilo, sklep sodišča, s katerim se obsojencu dovoli plačevanje v obrokih itd.) Po takem prekinjenju pa začne zastaranje znova teči.

Razume se, da čas zastaranja ni za vsa kaznivna dejanja enako velik, temveč da je za večja kazn. dejanja daljši, za manjša krajši. Zakonita zastaralna doba je sledeča:

1. Zastaranje preganjalne pravice (države):

a) za zločinstva, za katera je predpisana smrtna kazen ali dosmrtna robija, dvajset let;

b) za zločinstva, za katera je predpisana kazen na prostosti do dvajsetih let (n. pr. 10 do 20 let robije), dvajset let;

c) za vsa ostala zločinstva, kjer je predpisana prostostna kazen manj kot do 20 let (n. pr. 10 do 15 let robije), deset let;

č) za prestopke, za katere je predpisan strogi zapor ali zapor preko enega leta, pet let;

d) za vse ostale prestopke (za katere je predpisana kazen na prostosti manj ko 1 leto ali denarna kazen, n. pr. 5 mesecev zavora ali 5000 Din kazni) dve leti.

2. Zastaranje pravice (države) do izvršitve kazni:

a) pri smrtni kazni in dosmrtni robiji — 25 let;

b) pri robiji in zatočenju, ki sta daljša od deset let — 20 let;

c) pri robiji in zatočenju do desetih let — 15 let;

č) pri strogem zaporu ali zaporu, ki je daljši od enega leta — 5 let;

d) pri vsaki drugi kazni (manjši od enega leta strogega ali navadnega zavora ali pri denarni kazni) — 2 leti.

Pravica do kaz. progona kakor tudi pravica do izvršitve kazni zastara v vsakem slučaju, pa naj bo zastaralna doba še tolikokrat prekinjena, če preteče dvakratna doba, katera je sicer določena za zastaranje preganjalne pravice ozir. pravice do izvršitve kazni. Nekdo n. pr. stori kazn. dejanje, za katero je zagrožena kazen robije do 5 let. Zastaralna doba znaša za pregon (glej zgoraj) 10 let; po petih letih je bila zastaralna doba prekinjena z nekim sodnim dejanjem, ki pa je bilo brezuspešno; zastaralna doba prične znova teči; po osmih letih se zopet prekine na isti način in zopet brez uspeha; zastaranje spet prične znova teči. Če bi ne bilo prvega sodnega akta, bi dejanje že pred tremi leti zastarelo, tako pa zopet nastopi znova zastaralna pot. Po petih letih se znova prekine (zdaj že tretjič); izgleda, kot da to dejanje nikdar ne bo zastaralo — toda že po poteku nadaljnjih dveh let nastopi absolutno zastaranje, ker je preteklo dvakrat deset let od dne storjenega dejanja, četudi je bilo zastaranje med tem trikrat prekinjeno. Vsak nadaljni sodni akt o tem predmetu je odslej brez učinka, pa naj pridejo zdaj

vsi dokazi na dan in postane zločin; krivda zločinca jasna kot na dlani. (Kar pa je malo verjetno.)

Drugi primer: nekdo je izvršil umor ter je bil obsojen na smrt; preden pa se je kazen izvršila, je pobegnil. Po poteku dvajsetih let se vrne, misleč, da je zločin že pozabljen. Toda zmotil se je — orožniki ga aretirajo in odvedejo v kaznilnico. Obsojencu se posreči drugič ubežati. Po 30 letih se spet vrne — zdaj seveda že kot starček in sodišče izve za njegov povratek; toda zdaj mu ne more ničesar, kajti dejanje je v 50 letih absolutno zastarelo. (Sicer pa bi se bil mogel vrniti že po 25 letih, ne da bi mu bilo sodišče kaj moglo že vsled navadnega zastaranja pravice do izvršitve kazni.)

Če študent na raižo gre ...

(Popotne zgodbe

M. J.

(Nadaljevanje.)

3. Firenze in Assisi.

Vozili smo se seveda v brzem vlaku, ki je v Italiji le par lit dražji od navadnega, gre pa mnogo hitreje in se ustavlja le na večjih krajih.

Sitno je bilo ponoči samo eno. Vozovi so bili taki, da je imel vsak oddelek posebej na obeh straneh vrata ven in so nas celo noč vznemirjali tuji vsiljenec, da smo prav po slovensko zabavljali in kleli (sram nas bodi), ampak če je človek zaspan, res ne ve, kaj dela.

Prebudili pa smo se zares, ko smo bili že davno čez vrh Apeninov, ki so najvišje gorove v Italiji in dele Italijo v dve polovici, ki sta različni ne le po zunanosti ampak tudi po prebivalstvu, izobrazbi in sploh.

Pokrajina pod Apenini — Toskana — je

»No, poskusil«

Ko sem mu tako razlagal, da se da navidezno težko berilo lahko naučiti, me je Arthur poslušal in gledal razburjeno in boječe kot da ni prepričan o resničnosti mojih besed; končno se je po nekaj trenutkih oklevanja vendar odločil.

»Ovce so bile na varnem v svojem ograjenem pašniku, psi so spali in pastir je v senci košatega brestja igral na flavto z drugimi sosednjimi pastirji.«

Tedaj je tlesnil v roke:

»Saj že znam, je vzkliknil veselo, in brez napake je šlo.«

»Ali se hočeš naučiti vso basen na isti način?«

»Da, s Teboj se jo bom gotovo naučil. Joj, kako bo mamica zadovoljna!«

In jel se je učiti vso basen na isti način kot prvi stavek.

V manj kot četrt ure jo je že znal brezhibno in bil je na tem, da jo ponovi brez napake, ko je njegova mati nenadoma pristopila k nama.

Sprva se je jezila, ko naju je videla skupaj, zakaj mislila je, da se hočeva igrati, pa Arthur je ni pustil do besede.

»Že znam, že znam!« je vzkliknil, »in on me jo je naučil.«

Gospa Milligan me je gledala vsa presenečena in gotovo bi me bila povpraševala, če ne bi Arthur, ne da bi to zahtevala, pričel pripovedovati na pamet. »Volk in mlada ovca« z zmagošlavnim in veselim obrazom brez oklevanja in brez napake.

Medtem sem opazoval gospo Milliganovo; videl sem kako se je zasvetil njen obraz v smehljaju, potem pa se mi je zdelo, da so se njene oči orosile; ne vem, ali je jokala, ker se je v tistem hipu sklonila nad svojim sinom, da ga je nežno poljubila in objela z obema rokama.

»Besede same niso nič,« je dejal Arthur, »saj nič ne pomenijo, toda stvari same pa vidimo, in Romi mi je pokazal pastirja z njegovo flavto; ko sem dvignil pri učenju oči, nisem več mislil na to, kar me obdaja, temveč videl sem pastirjevo flavto in slišal melodijo, ki jo je igral. Ali hočete, mamica, da Vam jo zapojem?«

In zapel je v angleščini otožno pesem.

Tokrat pa je gospa Milligan zares zaplakala in ko se je dvignila, sem videl njene solze na licu njene otroke. Tedaj je pristopila k meni, me prijala za roko in jo tako prisrčno stisnila, da sem bil ves ginjen:

»Dober dečko si!«

O tem malem prizoru sem pripovedoval na dolgo in široko, da postane bolj umljiva izprememba, ki je od tega dne nastala v mojem položaju: snoči so me bili sprejeli le kot kazača živali, da zabavam s svojimi psi in s svojo opico bolnega otroka; ta basen pa me je ločila od psov in od opice, postal sem tovariš, skorajda prijatelj.

Moram tudi takoj omeniti, kar sem izvedel šele pozneje, da je bila gospa Milligan vsa obupana, ko je videla, da se njen sin ničesar ne nauči ali pravilneje, da se ni mogel ničesar naučiti. Dasi je bil bolan, je namreč vendar hotela, da dela, in ravno zato, ker je bolezen bila dolgotrajna, je želela, da se privadi že sedaj duševnemu delu, ki bi mu bilo tem lažje od dneva njegovega okrevanja.

Do tedaj pa je le prav slabo uspela: čeprav se Arthur nikakor ni branil dela, je bil vendar popolnoma nezmožen pazljivosti in prizadevanja; brez oklevanja je prijel za knjigo, ki mu jo je dala v roke, celo rade volje jo je sprejel, toda njegov duh se ni odprl, in le kakor stroj je ponavljal kot je pač znal,

ki od urednikov široko izobrazbo in hiter razum. Temu primerne so tudi plače. Glavni uredniki nemških dnevnikov imajo do 15.000 lir na mesec. Drugi novinarji imajo celo pri tednikih 5 do 10.000 lir. Slovenskemu časniku karju se zde te številke bajne.

Babilonski kralj Nebuhadnezar, ki nam je poznan sv. pisma, ker je porušil Jeruzalem, je v vojni s Fenicani oblegal njihovo obmorsko mesto Tyrus neprestano skozi 13 let (od 585 do 582 pr. Kr.). To je najdaljše obleganje, ki nam ga omenja zgodovina.

Vljudnost. Sodnik: »Radi ponarejanja denarja ste obsojeni na tri leta ječe. Ali imate k temu kaj pripomniti?« — Obtoženci: »Da. Gospodu izvedenec bi se rad zahvalil, ker je moje falsifikate tako dobro ocenil in izjavil, da so izvrstno pogodeni.«

Tako se je maščeval. V San Paolo v Južni Ameriki se je mladi Manuel zagledal v lepo in bogato Lavro. Tudi dekletu je mladenič ugajal in kmalu sta bila srečno zaročen par. Toda dnevi sreče so kmalu minuli. Manuel je namreč z bridkostjo opazil, da je Lavrina zvestoba hitro spre-

valovita, polja, griči, malo gozdov, kot pri nas na Dolenjskem. Vseposod je napeljana električno, hiše so lepe in na gosto naseljene med oljkami, cipresami, murvami in trto, ki se tu vzpenja kar po drevju in ga veže kakor vene.

Ce človek gleda to pokrajino, se mu zdi, da morajo ljudje čisto dobro živeti. Pa ni tako. Tu je še vseposod tlačanstvo. Čisto pravo tlačanstvo. Gospodar — paitone — ima zemlje, da včasih se sam ne ve kje in koliko, in obdelujejo mu jo tlačani-koloni. Od vsega morajo dati polovico gospodarju — od žita, sena, sadja, vina, živine. Gospodar plača samo davke in dobi pridelke. Gospodar ne dobi polovice od vsakekratne letine, ampak vzame za merilo navadno dobro letino in toliko, natančno toliko mu mora dati kmet vsako leto, naj bo letina dobra ali slaba. Ce kmetu včasih ostane kaj od njegove polovice za prodajo, mora in more prodati le podrobn, a ne za denar. Gospodar mu da za pridelke druge stvari — obleko, orožje itd. Denarja ne dobi, zakaj grof ve, da kakor brž bi dal kmetu denar, si ga lahko prihrani in se izplača. Tako je pa v vsem navezau samo nanj in če hoče živeti, mu mora biti pokoren. To je žalostno in Mussolini, ki je sicer za Italijo dosti storil, ne more tega odpraviti. Le čudno se sliši, da ima dežela dvatisoletne kulture še tlačanstvo. Ce bi Italija odpravila podložništvo, in razdelila veleposestva, bi bilo italijanskim malim ljudem precej pomagano — brez vojske.

To nam je pravil star pastir tam pod Monte Subasio v Assisiju. In smo mu bili kar hvaležni zato.

Ob sedmih smo prišli v Firence in smo se na veliki postaji kar težko znašli. Tu je vse precej večje kakor v Ljubljani in je treba čekati, da kaj najdeš v tej množini in zmedu napisov. V Firencah smo bili prepuščeni popolnoma sami stebti. Stali smo nekaj časa pred postajo in gledali avtomobile in tramvaje, ki so jo rezali sem in tje. Šoferji in hoteleki slugi so se nam silili, da nas za denar povedejo kamorkoli. Mi smo pa rekli, da tudi sami lahko kam pridemo in smo jo usekali kar po naj-dostojnejši ulici proti stolni cerkvi, ki nosi

lepo ime Sveta Marija v rožah (Sta. Maria dei Fiori). Seveda s kovčki in nahrbtniki si nismo drznili v cerkev. Stanko, ki je bil med nami vedno najbolj lačen, nas je zavlekel v neko mlekarico, ki je bila kakor kaka ljubljanska in mlekarica je bila videti kakor kaka naša mama. Lepo smo se pogovorili kako in kaj, sicer ni vedela odkod smo, a nam je kljub temu spravila prljajo. Stanko je med zajtrkom postal dobre volje in se nenadno spomnil, da ima od neke naslov neke gospe, poudariti moram bogate gospe, kjer bi se mi lahko oglašili. Sklenili smo, da bomo še pred večerom mislili na to.

Potem smo jo mahnili k maši — bila je nedelja. Stolnica je od zunaj silno lepa, vseh šestdeset je raznobarnega kamena in marmora, da človek kar ostrni ko jo zagleda. Tako okrašene cerkve od zunaj še nismo videli, niti Miško ne, ki se je od nas vseh največ klatil po svetu.

Znotraj je pa popolnoma prazna. Sami gol zid, goli stebri, nekaj oltarjev in temnobarna okna. V sredi je kor za kanonike in nič drugega. Tako, da smo se kar začudili, ko smo stopili skozi velika, z debelimi preprogami zastrita vrata.

Seveda je tudi tu kmalu pridrvel na nas mežnar, a temu se nismo pustili. Dejali smo mu, da nam je kot slovenskim kristjanom več za mašo kot pa za njegovo zgražanje in smo mu kar preprosto obrnili hrbet ter odšli k stranskemu oltarju, kjer se je baš pričela maša. Pozneje je poslal nad nas še enega, ki ga pa sploh nismo hoteli videti.

Potem smo hodili po mestu sem in tja in napenjal vse svoje judovsko-politične in trgovske talente (zakaj on studira na višji trgovski šoli), da bi izvolil stanovanje.

Midva z Miškomotom sva pa rajši ogledovala mesto in zabavljala čy Miškove sposobnosti.

Firence so menda po velikosti tretje mesto v Italiji in imajo okrog 800.000 ljudi brez vse ogromne množine tujcev, ki pridejo vsako letoje sem gledat stare umetnine in muzeje. Leže ob reki Arno, ki ima — kot vse italijanske reke — umazano rumeno vodo. Take bar-

ve kot najslabši makaroni. A lega mesta je kljub temu lepa. Najlepši razgled na mesto ima človek iz parka in sprehajališča Viale dei Cibi, ki je mnogo večji kot naš ljubljanski tivolij, mnogo bolj znan, a ne tako — lep.

Firence so bile nekdaj duševno središče vse Italije in eno glavnih, če ne glavno umetnostno središče sveta. To je bilo v 15., 16. in 17. stoletju. Tedaj so živeli tu knezi — predvsem iz rodovine medicejskih grofov, ki so na vse načine podpirali in širili umetnost. Najslavnejši umetniki (kiparji in slikarji) tega časa so bili Michelangelo, Raffael, Fra Angelico, tu je bil doma (a je živel že prej) slavn pesnik Dante, ki je napisal največje katoliško pesništvo vseh časov, Divino Commedico.

Dela vseh teh velikih umetnikov so zbrana v par velikih muzejih. Notri smo videli poleg tega še nebrojno množico starih grških kipov, vaz, posod, nakita, orožja, tako da nam je kar po glavi brnelo, kadar smo prikolovratili iz katerega muzeja. Tu so taka bogastva umetnin, da človek sploh nima pojma, koliko je vse to vredno.

Sicer je pa v Firencah skoraj vsaka hiša muzej, če ne pa vsaj prodajalna starih umetnin in preprog ter pohištva.

Tako smo mi hodili po Firencah tri dni. Pa bi ne bili, da ni Stanko končno vendarle neke po telefonu staknil tisto staro gospo in njeno stanovanje.

Gremo takole popoldne na stanovanje, po neskončno dolgih, ravnih florentinskih ulicah. Zdjaj na levo, zdjaj na desno, Stanko neudrudno drvi z dolgimi kraki in koraki, da midva kar capljava za njim. Mimo palač, cerkva, spomenikov, mimo prodajalcev zapeljivih rdečih lubenic in ledene vode. Jaz se oziram, a Stanko se noče ustaviti. Slednjic pozvonil na nekih vratih, daleč od središča mesta, v plemiškem okraju, kot smo sklepali po grbi.

(Nadaljevanje.)

Vse prijatelje našega lista vabimo, da se pri svojih nabavkah ozirajo na trdke, ki oglašajo v »Domoljubu«.

42

menljiva, kajti rada je z zaljubljenimi pogledi ločila tudi druge. Ko jo je nekega večera zasail v ljubeznem razgovoru z nekim drugim, je njegova žalost prekipela. Toda ni planil na nezvesto zarockenko in njenega druga, temveč je odšel domov, vzal sekuro in si odsekal prstanec, na katerem je nosil zaročni prstan. Oboje je potem zvil v lep zavojček in ga poslal svoji nezvesti.

Letalo s topovi. Časopisi poročajo, da hoče angleška vlada oborožiti napadalna letala s topovi. Poskusi so se baje posrečili. Topovi bodo streljali v polnem poletu na čete in strelne jarke.

Nov red. V opatiji Igny blizu Reimsa na Francoskem se je ustanovil nov žen. red. Redovnice imajo za glavno nalogo molitev za padle vojake. Okoli samostana se raztezajo ogromna vojaška pokopališča vseh narodov s priprostimi križi, kjer je vklesano »Tu počiva vojak —, zanj ve le Bog«. Novi red molitve za padle vojake je zelo strog. Redovnice ne smejo prav nič govoriti, ne uživajo nobene mesne hrane. Živeti se morajo z delom svojih rok.

ali bolje rečeno kakor ni znal besede, katere mu je na vsak način utepala v glavo.

Odtod živahna bol pri njegovi materi, ki je obupavala nad njim.

Odtod tudi živahno zadoščenje, ko ga je slišala ponoviti basen, ki se jo je bil naučil z menoj v pol uri, katero mu pa ona sama v več dnevih ni mogla spraviti v spomin.

Če danes mislim na tiste dni, ki sem jih bil preživel na barki pri gospe Milliganovi in pri Arthurju, se mi zdijo najlepši v moji zgodnji mladosti.

Arthur se me je oklenil z gorečim srcem, jaz pa sem brez premisleka in pod vplivom ljubezni videl v njem le brata: nikdar ni prišlo do prepira med nama; nikdar mi ni kazal niti sence svojega višjega položaja in zato tudi nikdar nisem prišel v zadrego; niti zavedal se nisem, da bi mogel priti v zadrego.

Vzrok temu je bila brez dvoma moja mladost in moja neizkušenosť v življenju; toda gotovo je tudi mnogo pripomogla k temu rahločutnost in dobrota gospe Milliganove, ki mi je prav pogosto govorila kot da bi bil njen otrok.

Potem pa je bilo to potovanje v barki zame tudi pravi užitek; niti ure dolgočasje ali utrujenosti; od zore do mraka so bile vse naše ure izpolnjene.

Odkar so se zgradile železnice, ne obiskujejo, da celo ne poznajo več »canale du Midi«, in vendar je to ena izmed znamenitosti Francije.

Od Villefranchea do Lauraguaisa smo bili prišli v Avignonnet, in odtod k nauroužiskim skalam, kjer se dviga v slavo Riquetu, zgraditelju kanala, spomenik ravno na mestu, kjer je razvodje med rekami, ki se izlivajo v Ocean in v Sredozemsko morje.

Potem smo pluli mimo Castelnau-daryja, mesta mlinov, nato mimo Carcassonea, srednjeveškega me-

sta, in do zatvornice pri Fouserannesu, ki je tako znamenita po svojih osmih skupaj sklopljenih stih, navzdol v Bégiers.

Kadar je bila pokrajina zanimiva, smo napravili na dan le nekaj milj; če je bila dolgočasna, smo vozili hitreje.

Pot sama je odločala našo vožnjo in naš odhod. Ovirala nas ni nobena skrb, ko jo sicer imajo navdno popotniki; ni nam bilo namreč treba napraviti dolgih postaj, da pridemo v gostilno, kjer bi bili gotovi, da najdemo hrano in prenočišče.

Ob določeni uri so bili pripravljeni obedi na verandi in med jedjo smo lahko mirno sledili porajajočim se prizorom na obeh bregovih.

Kadar je sonce zatonilo, smo se ustavili, kjer nas je ravno zajela noč; tam smo ostali do jutra.

Vedno doma v svoji hiši nismo prav nič poznali onih brezdelnih večernih ur, ki so češče potovalcem tako dolge in žalostne.

Ravno nasprotno so nam bile te večerne ure pogosto še prekratke in skoro vedno nas je presenetil trenutek, ko smo morali leči k počitku baš tedaj, ko še prav nič nismo mislili na spanje.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poinscoveva 2

Preganjanje v Rusiji.

Sredi julija je prispel v Berlin pravoslavni škof Serafin iz Harkova po rodu Nemec. Dal je izjavo, da versko preganjanje v Rusiji ni najmanj popustilo. Samo v enem zapora v Harkovu je sedaj 70 katoliških in pravoslavniških duhovnikov. V vsej Rusiji vlada veliko ogorčenje proti metropolitu Sergiju, ki je vsled boljševiškega pritiska izjavil, da ni verskih preganjanj. Med pravoslavniški verniki in duhovniki vlada velika zmeda. Več pravoslavniških škofov se je popolnoma osamosvojilo in je pretrgalo vse zveze z metropolitom Sergijem.

Preganjanje vere v sovjetski Rusiji ima drugačen značaj, kakor slični pojavi v drugih državah. Gre za preganjanje verske misli sploh. Ako so začasno ščitili kako versko ločino, so to storili samo iz preračunljivosti: Šlo je predvsem za to, da vera kot taka pride na slab glas v očeh vernih, da se podpre čim večji razkroj, zato so nekatere verske ločinke in krivoverstva našla v sovjetski Rusiji začasno milost. Kakor hitro so to dosegli, so proglasili tudi svoje zaveznike za sovražnike. Kompromisarstvo se je sedaj maščevalo tako na baptistih, metodistih in drugih, ki so upali na dobiček od razpada cerkve, kakor tudi na ustanoviteljih takozvane ruske žive cerkve. Pa ne samo na organizacijah, ampak prav tako na posameznih kompromisarjih, ki so jim končno zapovedali doslednost in udanost do sovjetske miselnosti in jih postavili pred izbiro: ali proglasiti Boga za mrtvega ali pa oditi v ječe. Nobenega dvoma ni, da so razne zveze brezbožnikov, merodajni činitelji, ki sklepajo o usodi cerkve itd. samo ščit, za katerim se skrivajo namere osrednje sovjetske oblasti, ki se na ta način lahko pred svetom izgovarja, da samo volja ljudstva v posameznih slučajih vodi do zapiranja cerkva.

Napram tem izmikanjem radi odgovornosti je naša dolžnost, da glasno povejmo resnico in sovjetsko vlado razkrinkujemo pred svetom. Verstvo v Rusiji je popolnoma oropano vsake možnosti obrambe, mladina zavarovana pred vsakim vplivom verske misli, brezbožna agitacija z nastopi po časopisih, karikaturah, slikah in vseh drugih sredstvih prosta in brezobzirno napadalna — to je verna slika sedanjega položaja verstva v Rusiji.

Praktične dolžnosti, ki ob tej žalostni resničnosti pridejo na krščansko družbo izven Rusije, so molitev, protesti proti barbarskim nasiljem nad milijoni vernikov v Rusiji in nazadnje predvsem čuječnost, da se lahkomišelnost ne izpodkoplje temelji verstva v našem lastnem narodu.

V tem duhu se je sveti oče Pij XI. v slovesnem nagovoru dne 30. junija toplo spominjal preganjanj ruskih kristjanov in se posebej hvaležno spominjal, da so se katoličani v Rimu in po vsem svetu odzvali njegovemu pozivu k gorečim molitvam za preganjane kristjane v Rusiji.

Posebno pomenljivo se zdi sv. očetu dejstvo, da so njegovemu zgledu sledili celo ločeni kristjani in so istočasno v bratškem soglasju s katoličani v svojih cerkvah molili v isti namen ter javno in zasebno

sporočali svojo hvaležnost svetemu očetu. Tolika složnost v gorečih molitvah ne bo brez uspeha. Zatorej, nadaljujmo naše molitve za preganjane brate v Rusiji, da bi zopet dobili verski mir in versko svobodo.

Da bi mogli vsi brez težave sodelovati pri molitveni križarski vojski, zato sveti oče odloča, da naj se molitve po sv. maši, ukazane od Leona XIII., molijo po namenu sedanjega sv. očeta za Rusijo. Škofje in duhovniki naj svoje vernike in vse, ki so pri sv. maši, z vso verno na to opozarjajo in jim to večkrat pokličejo v spomin.

Molitve po sv. maši so bile prvotno ukazane za odvrnitev največjih nevarnosti, ki so pretile vesoljni cerkvi. S tem, da se naj te molitve molijo za Rusijo, je sv. oče jasno izjavil, da je boljševiška brezbožnost resna nevarnost za vesoljno cerkev in da spada molitev in delo v duhu Apostolstva sv. Cirila in Metoda med najvažnejše cerkvene zadeve.

Pomnožimo torej verno in molitev za ta veliki namen in kličimo po vsaki sv. maši: Sv. Ciril in Metod — prosita za nas! Sv. Devica Marija — prosi za nas! Odrešenik sveta — reši Rusijo!

Nove knjige.

»Vажно naznanilo! Z ozirom na vedno rastoči narodni gospodarski pomen reje perutnine pri nas bi bilo želeli, da se ta stroka čim več razmahne. Predpogoj je seveda temeljito poznanje predmeta in strokovna izvežbanost. Prava zakladnica za vsakega rejca perutnine je A. Slivnikova knjiga Perotninarstvo. Ne le posebnosti vsake pasme, marveč tudi vsepomembna poglavja o vnanjih in notranjih kurjih boleznih, porodništvu in razvadah najdeš v tej dragoceni knjigi, ki je vsakemu resnemu rejcu perotnine neobhodno potrebna. Naroči se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani čedno opremljeno, bogato ilustrirano, 174 strani obsegajočo knjigo Perotninarstvo. Cena 40 dinarjev, v celo platno vezana 60 Din.

»Dijaški list »Mentor«. Prejeli smo 1/2 številko tega lepega dijaškega lista, ki začenja letošnje svoj 18. letnik. Izmed res bogate vsebine zasluži prav posebno pažnjo Mikarjevi Spomini, ki jih bo brez dvoma z največjim užikom bralo staro in mlado, in pa članek I. D. O slovenskem književnem jeziku. Pa tudi ostala vsebina in zares lična oprema je taka, da moremo list samo najtopleje priporočati vsemu srednješolskemu dijaštvu in vsem prijateljem naše domačje mladine. List je priporočilo vsem dijakom srednjih in meščanskih šol ter šolskim knjižnicam tudi ministrstvo prosvete. »Mentor« se naroča pri upravi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5 in stane celoletno za dijaške Din 30, za druge Din 40.

»Delavski koledarček, III. letnik. Naše kazalo je to, odraz našega stanja je to. V njem vidiš, za koliko smo prišli v enem letu naprej. Kdor je krščanski socialist, mora postati ponosen, ko koledarček bere, tisti pa, ki ga dobi morda le slučajno v roke, mora postati radoveden, kaj so to krščanski socialisti in kaj hočejo. Koledarček mu da vpogled v idejno bogastvo. Radi njegove idejne in praktične resne vsebine ga toplo priporočamo vsem delavcem in nametščencem, vsem prijateljem in tistim, ki se za delavsko boje zanimajo. S pridom ga bodo uporabljali in vse leto 1931 jim bo ta koledarček, veren spremljevalec. Stane 10 Din. — Dobi se pri Delavski založbi, Miklošičeva cesta 22-1.

Žena: Že od šeste ure čakam tu na svojega moža, zdaj bo že polsedmih.

Prijateljica: »Kdaj pa bi se bila imela dobiti?«

Žena: »Ob petih.«

Mali oglasnik

Vanka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kmečkega fanta

15—18 let starega, kateri bi se tudi izučil v trgovini, sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Naupravo »Domoljuba« pod št. 12.162

Pekovski vajenec

se sprejme z vso oskrbo v hiši, J. Slivnik, Brežice.

2 čevljarstva vajenca

sprejme Jernej Jerač, Dobruša 5, p. Vodice.

250 Din na dan

zaslužite v Vašem okraju. Pišite tovarni Person, Ljubljana, Poštni predal 307. — Znamko za odgovor!

Hovaškega vajenca

sprejme Sterle Franc Stajc, p. Studenec-Ig

Mizarškega vajenca

sprejme Jože Zadnikar, Verovškova ulica 48, Ljubljana

Proda se prvovrstna kobila z žrebetom, stara 7 let.

— Polzve se pri Jožef Zaplotnik, Čadole pri Trzinu

Čevljarškega vajenca

iščem. Istotam se sprejme čevlji. pomočnik za zbita in šivana dela. Hrana in stanovanje v hiši. Jaka Pavlin, Križe št. 10 pri Trzinu

Parcele na prodaj

od 6—8 Din m². Več se izve Brdo 48, VIŠ

Pekovskega vajenca

sprejem z vso oskrbo. Naslov pod št. 11.898

Kleparškega vajenca

takoj sprejemem. Ivan Kremžar, klepar, št. Vid nad Ljubljano, št. 76

Pletilni stroj

št. 8 zelo malo rabljen se proda za polovično ceno. Naslov pove uprava »Domoljuba« pod št. 11.971

Iščem žagarja za vodno žago.

Pekelj Marija, Podgrad 24, Dol pri Ljubljani

Gepelj malo rabljen na 36 obratov se radi nabave električnega motorja proda.

— Naslov Peter Jošt, Strahinj 12, p. Naklo pri Kranju

Vajenca za kmečki milin sprejem.

Naslov pod 12.091

Kmečki milin na dobri

Novomeški okolici se za dobo več let vzame v najem. Ponudbe na upravitelja pod »Dobro milino« št. 12.089

Kupi se manjše posestvo ob mali vodi na Gorenjskem.

Ponudbe na upr. Dom. pod »Pogoj vodca« št. 12.090

Pese in krompirja

več tisoč kg se proda. Polzve se pri I. Bačniku, Glinca 15, p. št. Vid n. Ljubljano

Graham moka se zdravniki priporočajo ljudem, ki trpijo na prebavi in vsem, ki uživajo veliko mesa. Razpošilja po 5 kg za Din 40.— po poštne povzeto Pavel Sedelj, umetni milin, Javornik, Gorenjsko

Slamorenico rabljeno prodam ali zamenjam za pajkeli. Okane, Mlino 20, Bled

Sadno drevo jabolka, hruške, češnje, višnje, breskve, marelice, nešpice, marabule, kostanj, maroni fa orehe ima naprodaj — Alojzij Podobnikar, drevosničar v Brezju p. Dobrova pri Ljubljani

Posebno malo, v Šenčurju pri Kranju, sestojajo iz hiše z gospodarskim poslopjem, 2 njiv in 3 parcel gozda, akupna površina 1 ha, 20 a, 74 m² je na prodaj. Več o tem se polzve pri Fr. Balantič, kovač v Zalogu p. Komenda

Moder je, kdor se od vsakega uči; močan je, kdor z uspehom kroti svoja slaba nagnjenja; bogat je, kdor je z malim zadovoljen.

Pomlajenje v 24 urah

Je dosegla glasno zahvalnice go. pa Dr. A., Praga: "Onih, ki so mi jih poslali, sem morala odločiti svojim znanjem. Moj obraz je dobila reklama za Vašo kremo, kajti ljubim svojimi 43 letom sem lepa in mlada." EROS-krema odstranjuje naglo in zanesljivo mozoljčke, so edce, bradavice, pege, rdečino, ružave madeže. Solnčne pege. Jamstvo: Denar se vrne, če ni uspeha. Cena 12 D; 8 lončki 25 D, 6 lončkov 40 D. Dr. Nik. Kemny, Košice C, poštni predal 17/E 27, Češko-Slovaška

Za jesen in zimo

prilporeča po neverjetno nizkih cenah solidna in domača trgovina

F. & I. GORIČAR, »PRI IVANKI«
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

vseh vrst suknja za moške in ženske obleke in poravnike, plišev, žametov, barhentov, flanele, raznovrstne kontenine, trikotože in pletenine, kovrte, deke, zimске rjuhe, gradl za žimnice in slamnjače, dežnike itd. Velika izbira! Le prvovrstno blago. Naše geslo: Boljše je mali, a tem gostejši zaslužek.

Utemeljitev. Neka gospa je stopila v trgovino z čevlji ter zahtevala čevlje iz krokodilove kože. Hotela pa je vedeti, ali so tudi nepremočljivi. — »Seveda so, gospa,« je odvrnil prodajalec, »drugače bi bil krokodil vedno imel vodo v trebuhu.«

M. U. dr. Francè Paolotič

specijalist za zobne in ustne bolezni

ordinira vsak delavnik od 8 — 12 in od 15h — 18h v Pražakovi ulici št. 8 (vogalna rmenca-modra hiša) I. nadstropje.

Moderna snubitev.

On: »Gospodična, ali lahko prisostvujem vaši poroki?«

Ona: »Kako to, saj niti zaročena nisem.«

On: I saj mislim kot ženin.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obri in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi za obroke

Ljubljana

blizu Prošernovega spomenika.

Pomk v velenju brezplačno.

Večletna garancija.

»Kadar on govori, ga cel narod posluša.«

»Mar je tako zelo slaven mož?«

»Ne, napovedovalec v radiu je.«

KRASNE KODRE

ncomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potanju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodrak s HELA-esenco za kodre. Tudi najlepši bubikopi se polepša s HELA, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prilhranek na času in denarju, pospešuje rast las, Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenice 40 Din. Dr. Nikol. Kemny - Košica H - poštni predal 12/227, CSR.

Zahvala

Zalujoča preostala družina JANEZOVA na PODRECI pri Mavčičah se tem potom iskreno zahvaljuje vsem, ki so našega dobrega očeta, kakor tudi brata in sina spremlili na zadnji poti k večnemu počitku. — Posebna hvala cenj. učitelstvu za tako lepo udeležbo vseh otrok, kakor tudi vsem darovalcem cvetja in vencev. Zalujoči ostali.

Zdravnik: »Žal, da nimam nobenega zdravila, ki bi ozdravil vašega moža, da bi v spanju ne govoril.«

Zena: »Mogoče pa imate kako sredstvo, da bi bolj razločno govoril?«

Vreče Kdor rabi vreče kupi jih natecenje pri tvrdki:
Mirko Mlakar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

Soseda: »Zakaj pa vaša služkinja hodi po stanovanju s klobukom na glavi?«

Zemljačeva: »To je naša nova kuharica, ki je šele davi prišla, zdaj pa še ne ve ali bo ostala ali ne.«

FIGE novo blago, **BRINJE** kraško in laško
prodaja Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska c. 36.

On: »Ti draga moja, neki velik znanstvenik trdi, da ženske potrebujejo več spanja kot moški.«

Ona (sumljivo): »No, in?«

On: »Zato pa, — hm — ja — zato bo najbolje, da nocoj ne čakaš name.«

Kovači!
Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi Družba Mirja, Ljubljana
Dunajska c. 46. Telefon 2820

Čarman: »Pred vsakim mojim potovanjem sem na predvečer bolan.«

Tarman: »Pa bi en dan prej odpotoval.«

Usnje Svojo bogato zalogo pripravljamo za jesen in zimo
J. Lavrič, št. Vid pri Stini
Kupuje surove kože in sprejema sto tudi v stroj

Pri zdravniku: »Gospod zdravnik, ali mi morete pomagati? Moje ime je Grčar.«
Zdravnik: »Za to pa nimam zdravila.«

BOGOLJUB

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi, s slikami v bakrotisku. Stane letno Din 20.—. Pišite, da se Vam pošlje na ogled. — Naslovi: »BOGOLJUB«, LJUBLJANA - JUGOSL. TISKARNA

Samo 130 Din
rdeča ali rožnata odeja!

Samo 150 Din
krasna klot odeja!

Samo 43 Din
sivo vzorčasta flanel-odeja!

Razpošilja

Trgovski dom

Siermeckl, Cella št. 19

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.

Novi, veliki, ilustrirani cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj.

Poročnik Rogan je prejel z isto pošto dve pismi. Eno je bilo od tovariša poročnika Staniča, kateri ga je vabil na tarok, drugo pa od polkovnika, ki ga je povabil na večerjo. Mladi poročnik je že dolgo iskal prilike, kdaj bo skupaj s polkovnikovo lepo hčerko. Odgovoril je polkovniku zelo ljubeznjivo, prijatelju pa s par besedami odklonil udeležbo.

Rogan je bil silno presenečen, ko je proti večeru prišel tovariš Stanič ponj, da gresta na tarok. »Ali greš?« »Kako to, saj sem ti odpisal, da ne pridem.«

»Saj ni res, zelo ljubeznjivo si sprejel ponudbo.«

Roganu je postalo vroče, kajti uvidel je, da je pismi zamenjal ter polkovniku napisal: Pojdi se solit, stari norec, jaz imam nocoj kaj boljsega, kot pa je tvoje vabilo.«

M. Geršak

Ljubljana

kupuje

suhe gobe, fižol in orehe

po najvišji dnevni ceni

Cerkveno predstojništvo v št. Jerneju bo dne 28. oktobra ob 9 dopoldne na javni dražbi oddalo

cerkveni mlin v našem

Mlin ima 4 tečaje, stope, rapid in električ. razsvetljavo. Vse na turbinski pogon. Predstojništvo.

Tajnost. On: »Za letošnji tvoj god ti bom dal toliko kovačev, kolikor let si stara.«

Ona: »O, kako lepo od tebe. Samo nikomur ne pravi, koliko je bilo.«

SODE in KADI

vseh velikosti po najnižji ceni ima vedno v zalogi FRAN REPIČ, sodar, Ljubljana, Trnovo. — Kmetovalcem izdelujem iz lastno pripeljanega lesa.

Teta: »Daj mi poljubček Jožek, pa dobiš dinar.«

Jožek: »To je premalo, saj toliko dobitim, kadar me silijo ribje olje piti.«

Budilke, stenske in žepne ure

kupite najboljše in najceneje pri

H. SUTTNER, LJUBLJANA I

Prešernova ul. 4

Lastna protokollirana tovarna ur v Švici

Budilke od Din 49⁻ naprej

Zahtevajte cenik zastoj in pošt. prosto!

Budilke iz lesa od Din 84⁻ naprej, brez budilke Din 48⁻

Zahtevajte cenik zastoj in pošt. prosto!

Stenske ure s bitjem, idóbe štirinajst dni od Din 380⁻ naprej

Tomaž: »Moja žena mi je nocoj vse žepe preiskala.«

Aleš: »In kaj je dobila?«

Tomaž: »Kakor vsi raziskovalci — dosti gradiva za predavanje.«

Nobene pleše več!

Polne lase, fine brke!

Več tisoč dam in gospodov vsakestarosti pripisuje svojo bujno rast las zdravniško priporočeni „TILO“ fluidu za okrepčanje las. „TILO“ odstrani luske in zabrani izpadanje las, prehitro osvetlost lomljenje in cepčenje las in povzroči hitro in bujno rast, tako da v kratkem času pustanejo se enkrat tako dolgi. Moja frizura je postala še po štirikratnem rabljenju Vašega „TILO“ fluida za okrepčanje las trikrat tako bujna“, piše gospa T. I. — Cena 16 Din, 3 steklenice 54 Din, 6 steklenice 55 Din.

Dr. Nikol. Kemény, Košice. Poštni predal 12/H 27. ČSR

Gospodinja: »Zakaj ste pa postavili kavo na stol?«

Abonent (ki je bil tam na hrani): Tako je bila slaba, da se mi je zdelo najbolj prav, da sede na stol.«

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo Dežniki Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

»Stavim kar hočeš, da Marjanca vsak dan mlajša izgleda.«

»Da. Ampak, jo to tudi vsak dan več stane.«

Berite! Poslušajte!

Povečal sem zopet svojo trgovino, kakor tudi zalogo z jesenskimi in zimskimi blagom iz prvovratnih tu- in inozemskih tovarov, radi tega Vam nudim krasno izbiro posebno v damskih plaščih, moških oblekah in suknjah ter v vsem drugem blagu, po zelo ugodni ceni. — Oglejte si zalogo in prepričani boste ter pri enem obisku bo Vaš trud poplačan! — Ne zamudite prilike, ker zima se bliža! — Se priporoča z vsem spoštovanjem

VINKO SAVNIK, Radovljica.

Strokovno krojno utilitiše, Ljubljana, Stari trg 19, odobreno od obrtne oblasti, zastopstvo modnih listov anglo-francoske modne akademije.

Pričetek II. velikega jesenskega tečaja 3. novembra

Z našim preizkušenim krojem si pridobite ekstenzo. Konkurrirati, pridobiti nove naročnike morete le, ako imate pristno moderen kraj. Za krojače se bo poučevalo krojenje moških oblek, uniform, važno za vojne obveznike, za šivilje, nešivilje, damsko krojenje, modeliranje, perilo, otroške obleke po najnovejših modelih za l. 1931. Dame za samouporabo dobijo pouk v poljubnih urah. Način učenja je lahek, da se vsak tekom 6 tedenskega tečaja priuči do popolne izobrazbe. Ako se priglasi več učencev iz enega kraja, se jim honorar znatno zniža. Revnejšim znižano. Ugodni plačilni pogoji. Učenci bivših tečajev naj se pridejo učiti novih krojev. Izdela krojev.

Neki bogat Amerikanec je prišel domov za nekaj mesecev. Jezilo pa ga je, ker se v hotelu, kjer se je nastanil, niso dosti zmenili za njegovo bogastvo. Nekega dne popoldne pravi natakarku: »Prinesite mi za dvajset dolarjev šunke.«

Natakark pa je odmajal z glavo ter odvrnil: »Zal, da ne morem ustreči, pri nas namreč ne dajemo polovičnih porcij.«

Milo, ki nikoli ne odpove

je najboljši pomočnik gospodinj. Bodite pametni tudi Vi in perite le s pravim terpeninovim milom

GAZELA

Malejeva: »V tem novem klobuku imate zelo kratak obraz.«

Mulejeva: »Čudno. Moj mož je imel pa zelo dolg obraz, ko je klobuk plačeval.«

Primarij dr. Fr. Derganc

se je vrnil s študijskega potovanja in zopet redno ordinira od 11—1 ure

Ljubljana, Komenskega ulica 4

»SPLIT« A. D. ZA CEMENT PORTLAND, SPLIT

ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

Salomut

Generalno zastopstvo »ALPEKO« TRG. INDUSTR. DRUŠTVO, Ljubljana, Masarykova 28